

Sacco ir Vanzetti bus nužudyti

Kila protesto streikai

Laivynų mažinimo konferencija Genevoj paio

Sacco ir Vanzetti pasmerkti nužudymui

Gubernatorius atsisakė jų pasiūlyti, pripažįsta juos kaltais ir palieka įvykinti mirties bausmę. Jie bus nužudyti rugpj. 10 d.

BOSTON, Mass., r. 4. — Bartolomeo Vanzetti ir Nicola Sacco bus nužudyti elektros kėdėje ateinančią savaitę — trečiadienį, rugpjūčio 10 d.

Gubernatorius Fuller, kuris tyrinėjo jų bylą ir kuris galėjo išgelbėti jų gyvybę, vakar išleido ilgą pareiškimą, kuriame jis sako, kad jo įsitikinimu jie yra kalti už papildytą žmogžudystę ir jokio pasigailėjimo ne-užsitarnauja.

Gubernatorius savo nuosprendį netik pripažįsta juos kaltais, bet taip pat kad jų byla buvo vedama teisingai, jų kaltumas buvo pilnai įrodytas ir kad todėl nėra jokio pamato suteikti jiems naują bylos nagrinėjimą. Nesą ir jokių sušvelnančių aplinkybių, dėl kurių reikėtų pakeisti mirties bausmę, ar mirties bausmės vykinimą atidėti. Todėl jis atsisako mirties bausmės vykinimą atidėti ir palieka juos nužudyti jau pirmąją paskirtą dieną — rugpj. 10 d.

Dabar jau niekas Sacco ir Vanzetti išgelbėti negali, jei bent prezidentas Coolidge. Bet pastarasis jau ne kartą yra pareiškęs, kad Sacco ir Vanzetti byla yra vien Massachusetts teismų jurisdikcijoje ir jis maišytis į ją reikala negalys. Bet vistiek apie prezidento vasarą namų South Dakotoje yra pastatyta sargyba, kad niekas negalėtų prieiti prie prezidento ir neprikalbinėti jį įsimašyti ir išgelbėti Sacco ir Vanzetti gyvasty.

Sacco ir Vanzetti liko nušauti liepos 14 d., 1921 m., taigi virš šešių metų atgal. Jie liko nuteisti nužudymui už užmušimą dirbtuvės kasieriaus ir sargo laike plėšimo South Braintree, Mass., balandžio 15, 1920 m. Tuoj po pirmo bylos nagrinėjimo kylo kaltinimai, kad juos nuteista veik be jokių įrodymų, nes jie laike to plėšimo buvo visai kitose vietose. Kaltinta, kad juos nuteista ne už plėšimą, bet vien kaip radikalus, kurie buvo priešingi Amerikos dalyvavimui kare ir kad jie dalyvavo keliuose darbininkų streikuose. Paduota naujų įrodymų ir pareikalauta naujo bylos nagrinėjimo, bet teismas tą reikalavimą atmetė. Tokių naujų bylos nagrinėjimo reikalavimų buvo paduoti septyni, kiekvieną kartą vis su naujais įrodymais nekaltumo nuteistųjų. Bet kiekvieną kartą tie reikalavimai buvo atmesti. Buvo kreiptasi ir į valstijos augščiausiąjį teismą, bet ir ten tuos reikalavimus atmesta. Buvo įrodyta, kad ir pats teisėjas nebuvo bešališkas. Bet tai nieko negelbėjo ir naujo bylos nagrinėjimo nesuteikta. Pagalios, zetti bus nužudyti. Jie jau da-

šiemet galutinai pasmerkta juos mirčiai ir liko paskirtas laikas jų nužudymui. Kreiptasi prie gubernatoriaus, kuris jų nužudymą atidėjo ir pats ėmėsi nagrinėti jų bylą, taip pat paskyrė ir specialę komisiją iš trijų narių, kuri irgi turėjo tyrinėti tą bylą. Komisija tyrinėjo atskirai, o gubernatorius irgi atskirai, gana slaptingai, ne-prileisdamas prie jų tyrinėjimų Sacco ir Vanzetti advokatų. Dėl tokių gubernatoriaus slapto jų bylos nagrinėjimo Sacco ir Vanzetti paskelbė kalėjime bado streiką. Vanzetti paliovė badavę prieš keletą dienų, o Sacco dar ir dabar bado streiką tebeįsė.

Si byla sujungino viso pasaulio darbininkus. Visų šalių organizuoti darbininkai užprotestavo prieš tokį šališką nuosprendį ir atmetimą reikalavimo naujo bylos nagrinėjimo. Jie netik protestavo, bet ir dėjo aukas tolimiesiems bylos vėdimui. Jų pastangomis visa ta kelių metų kova ir buvo vedama. Pastaruoju laiku visose šalyse buvo rengiamos demonstracijos už Sacco ir Vanzetti, nes visų šalių darbininkai yra įsitikinę, kad jiedu yra nuteisti neteisingai, labai šališko teismo ir nuteisti ne už jų žmogžudystę, bet vien kaip radikalai, kad jie mastė kitaip, negu valdančiosios klesos.

Net ir dabar darbininkai nepaliauja rūpintis jų paliosavimu ir protestavę prieš jų nužudymą. Argentinos darbininkai jau paskelbė, kad jei gub. Fuller duos neprielankų nuosprendį, tai jie paskelbs generalinį streiką. Francijos darbininkai davė suprasti Amerikos Legionui, kuris nori laikyti savo metinę konvenciją Francijoje, kad jam Francijoje nebus vietos, jei Sacco ir Vanzetti bus nužudyti.

Amerikos darbininkai irgi reikalavo Sacco ir Vanzetti paliosavo. Prie jų prisidėjo daug profesionalų, žurnalistų, rašytojų, profesorų ir žymiausių visuomenės darbuotojų, kurie pareikalavo, kad jei gub. Fuller duos naujo bylos nagrinėjimo, kad Sacco ir Vanzetti bešališkame teisme galėtų įrodyti savo nekaltumą.

Gubernatorius tečiaus neatkreipė dėmesį į visus tuos protestus ir reikalavimus naujo bylos nagrinėjimo ir nusprendė, kad Sacco ir Vanzetti viso to neužsitarnauja. Jis nusprendė, kad jų byla buvo nagrinėjama teisingai ir bešališkai, kad jury nuosprendis pilnai atspindi įrodymams ir kad nauji įrodymai visai neužsitarnauja naujo bylos nagrinėjimo. Jis atmeta visus naujus įrodymus nekaltumo, kaip neteisingus, pripažįsta juos kaltais ir pasiūnčia juos elektros kėdėje.

Niekas nesitikėjo tokio nuosprendžio. Net artimiausieji gubernatoriaus draugai manė, kad gubernatorius nors ir nepaliosuos Sacco ir Vanzetti, bet vistiek suteiks naują bylos nagrinėjimą. Bet ir jų spėjime neįsipildė. Sacco ir Vanzetti bus nužudyti. Jie jau da-

bar yra mirties kameroje ir laukia mirties. Prie jų nieko neprieleidžiama, bet kiek žinoma, jie nesitikėjo geresnio nuosprendžio ir yra mirčiai prisirengę.

Jungt. Valstijų valdžia net tiek toli nuėjo, kad nenorėsi leisti ir nuteistojo Vanzetti sesers, kuri norėjo atvykti į Jungt. Valstijas prieš brolio nužudymą: ji tapo sulaikyta Francijoje ir neišleidžiama, nors turi asmeniniai Mussolini išduotą pasą.

Sulaikė Vanzetti seserį

BOULOGNE, Francijoje, r. 4. — Boulogne porto vyriausybė sulaikė Luigia Vanzetti, seserį Amerikos nuteistojo Bartolomeo Vanzetti, kuri rengėsi sėsti į Holland-American linijos laivą Volendam, kad plaukti į New Yorką. Ji atvyko iš Turin, Italijos asmeniniai Mussolini išduotu pasu ir liko nuimta nuo valties, kuri vežė ją į laivą. Porto vyriausybė atsisakė duoti kokių nors paaiškinimų kodėl ją sulaikoma. Tečiaus manoma, kad tai tapo padaryta reikalaujant Amerikos ambasada, kuri bijosi demonstracijų jai atvykus į New Yorką ir dar todėl, kad ji veik skudurais yra apsirėngusi. Verkianti Luigia parodė keletą šimtų dolerių, kuriuos jai suteikė Italijos darbininkai, bet tai nepaveikė ir uosto vyriausybės, kuri atidėjo savo nuosprendį iki šeštadienio ir uždarė ją kalėjime. Jei jai šeštadienį ir būtų leista vykti į Jungt. Valstijas, tai ji vistiek atvyktų jau po jos brolio žudymo.

Argentinos darbininkai grąšina generaliniu streiku

BUENOS AIRES, r. 4. — Vakari paskelbta, kad generalinis streikas visoje Argentinoje bus paskelbtas, jei gub. Fuller nuosprendis bus neprielankus Sacco ir Vanzetti. Apie Amerikos ambasada, konsulatą ir Amerikos biznio įstaigas yra pastatyta sargyba, kad kas nepadėtų bombos.

Amerikos Legionui nebus vietos Paryžiuje

PARYŽIUJE, r. 4. — Visi laikraščiai pareiškia, kad Amerikos Legionui, kuris mano laikyti čia savo konvenciją, nebus vietos, jei gub. Fuller išneš neprielankų nuosprendį. Tą sako netik darbininkų laikraščiai, bet net ir smulkiosios buržuazijos, kaip Matinal.

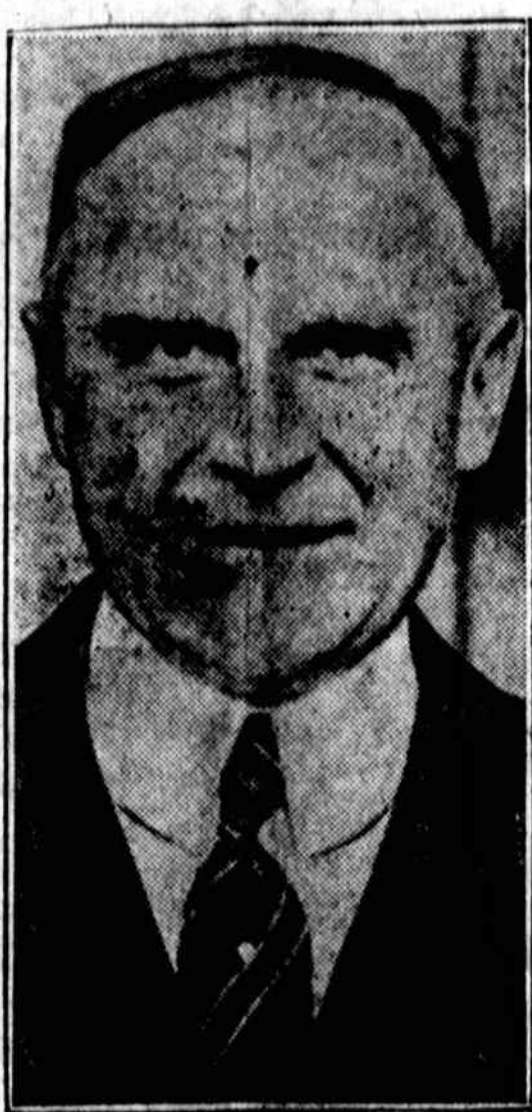
Apie Amerikos ambasadą ir kitas įstaigas, o taip pat prie Amerikos monumentų stovi pastatyta specialinė sargyba. Visas Paryžius yra susidomėjęs Sacco ir Vanzetti likimu.

Prie Coolidge nieko neprieleidžiama

RAPID CITY, S. D., r. 4. — Nors prezidentas Coolidge pakartotinai pareiškė, kad jis nesimaišys į Sacco ir Vanzetti reikalą, kaip grynai Massachusetts vidujinį reikalą, vienok apie prezidentą tapo pastatyta specialinė sargyba, kad negalėtų prieiti tokie žmonės, kurie bandytų jį prikabinėti išgelbėti Sacco ir Vanzetti gyvasty.

Chicago ir aplinkini federalinis oro biuras šiai dienai pranašauja:

Giedra, biskį vėsia. Šiandien saulė teko 5:47, leidžiasi 8:05.



Pacific and Atlantic Photo

Massachusetts gubernatorius A. T. Fuller, kuris pasmerkė mirčiai Sacco ir Vanzetti, atsisakydamas net ir leisti teismedu jų bylą išnaujo per nagrinėti.

15,000 darbininkų paskelbė protesto streiką

Sugrįž į darbą, bet nedirbs Sacco ir Vanzetti nužudymo dieną

TAMPA, Fla., r. 4. — 15,000 cigaru dirbtuvių darbininkų paskelbė generalinį streiką protestui prieš gub. Fuller nuosprendį, kuriuo gubernatorius pasmerkė mirčiai Sacco ir Vanzetti. Tuojau policija prisirengė "galimoms riaušėms" malšinti.

Vėliaus darbininkai betgi nutarė sugrįžti į darbą penktadienį, tačiau susilaikys nuo darbo tą dieną, kurioj bus nužudyti pasmerktieji Sacco ir Vanzetti. Unijos viršininkai taip pat įsakė visiems nariams prie savo namų iškabinti gedėjimo ženklus.

Sacco ir Vanzetti badauja

BOSTON, Mass., r. 4. — Sacco ir Vanzetti tebeįsė bado streiką kalėjime. Vanzetti buvo paliovė bado streiką, bet šį rytą vėl jį pradėjo, nors dar nežinodamas gubernatoriaus nuosprendžio.

Nuteistųjų advokatas Thompson ir Sacco žmona nuvyko į kalėjimą ir pranešė nuteistiesiems gubernatoriaus nuosprendį. Tai jų nenustebino, nes jie jau yra prisirengę prie mirties. Pasiūlymas tęsti streiką apie valandą laiko. Bet žmona ir advokatas atsisakė pasakyti apie ką buvo kalbėtasi.

Vėliaus abu pasmerktyjų advokatai paskelbė, kad jie pasitraukia nuo tolimesnio bylos vedimo. Tačiau paskutinės minutės pastangos išgelbėti Sacco ir Vanzetti bus ir toliau dedamos, nors dar nežinia kokių legalių priemonių bus stvertasi.

Visas kalėjimas yra apstatytas policija, kad niekas prie jų prieiti negalėtų ir nepadarytų prie jo demonstracijos. Stropliai dabojama, kad jokios demonstracijos nebūtų ir visame mieste. Apie gubernatoriaus ir teisėjo namus ir vasarnamus taip pat pristatyta daugybė policijos. Be policijos gubernatoriaus niekur neina.

Reikalauja Coolidge įsimašymo MINNEAPOLIS, r. 4. — Minneapolis organizuoti darbininkai šandien pradėjo iniciatyvą

PASKUTINĖ LIETUVOS SKOLA AMERIKAI

KAUNAS, VII, 16. (Elta). — Einant 1924 m. tarp Lietuvos ir Amerikos Jungtinių Valstijų pasirašyta sutartimi, šių metų birželio mėn. 15 d. suėjo Amerikos Jungtinių Valstijų joms 124,206.63 dol. skolos kartu su % mokėjimo terminas.

Nurodyto termino dieną Lietuvos atstovybė Vašingtone Amerikos Jungtinių Valstijų išduoti įmokę visą sąskaitą termininę skolą — 124,206.63 dol., kurių 79,431.63 dol. grynais pinigais ir 44,775 dol. nušimtiniais bonais.

Be to, Lietuvos atstovybei Vašingtone pasiūsta reikalinga pinigų suma Lietuvos laisvės paskolos Amerikoje kuponams apmokėti.

Tėvas prigrėbė gelbėdamas savo vaikus

HOMEWOOD, Ill., r. 2. — Charles Frantz, 32 m., cemento kontraktorius, išgelbėjo savo dvejetainį vaikų, bet pats žuvo Cedar ežere, Ill. Jiems plaukiojant ežere, valtelė apvirto, bet Frantz laikė savo vaikus iki atėjo pagalba. Vaikus dar spėta ištraukti, bet tėvas nuėjo ežero dugnan.

Vestuvės kalėjime laukiant mirties

TRENTON, N. J., r. 3. — Salvatore Merra, kuris penktadienį bus nužudytas elektros kėdėje už užmušimą žmogaus apipilėmo tikslais, vakar apsišvedė kalėjime su motere, kurios vardo neskelbiama, bet kuri yra motina jo vaiko. Kad duoti savo sūnui vardą, Merra ir apsišvedė su ja.

ATJOJO IS ARGENTINOS I MEKSIKĄ

MEKSIKOS MIESTAS, r. 3. — Argentinos mokytojas F. Schifely, norėdamas įrodyti gerumą Argentinos arklių, raitas atjojo iš Buenos Aires į Chapais valstiją, Meksikoj. Už kelių dienų jis busias Meksikos sostinėje, o iš ten įsias į New Yorką. Jis išjojo iš Buenos Aires balandį, 1925 m., taigi kelionė truko daugiau dviejų metų laiko.

Elektros viela užmušė du žmones

CHICAGO. — Louis Wienfield, Webb, Jr., 15 m., sunus Northwestern universiteto profesorius Louis W. Webb, liko užmuštas elektros Luckie Two kasykloj ties Boulder, Colo. Taip pat užmuštas M. P. Capp, Colorado pataisos namų viršininkas ir keli liko sužeisti, kad nutrukusi stipri elektros viela nukrito tarp grupės turistų.

VAGIA

VIRBALIS. — Liepos 11 d. naktį nežinomi piktadariai apvogė neturtingą Virbalio pilietį Sabaliauską. Nelaimingas žmogelis nustojo viso malsto, rubų ir viso kito turto.

Prieš porą savaitių piktadariai apvogė pil. Mainilį, išnešė visą mėšą.

Pakvietė anglių taikos konferencijon

COLUMBUS, r. 4. — Ohio gubernatorius Donhey šandien pasiuntė pakvietimus angliakasių unijos prezidentui Lewis ir kasyklų savininkų asociacijos pirmininkui Miller dar sykį susirinkti algų konferencijon, kad išrūti algų klausimą ir užbaigti angliakasių streiką. Jis siūlo, kad konferencija įvyktų rugpjūčio 15 d., Toledo, O., milicijos ginkluotuvėj.

Panašius pakvietimus Lewis ir Miller pasiųs taip pat Illinois ir Indiana gubernatoriai, nes šios trys valstijos sudaro centralinį anglių laukų, kuris nustato angliakasių algas, kurių paskui laikosi visos kitos kasyklos, kur tik yra organizuoti angliakasiai.

16 angliakasių žuvo kasykloje

Eksplozija ištiko kasykloje, kurioj pirmiau žuvo 67 angliakasiai

CLAY, Ky., r. 4. — Gal 16 angliakasių yra žuvę eksplozijoje West Kentucky Coal Co. kasykloje, kurioje lygiai 10 metų atgal prarado savo gyvastį 67 angliakasiai.

Eksplozija ištiko kada dalis 250 angliakasių jau buvo išsikėlusi. Kasykloj dar buvo gana daug angliakasių, bet kitus pasisekė išimti dar gyvus. Seplynį lavonai jau išimti, bet dvyinių angliakasių pasigendama ir jie veikiausia yra žuvę.

RUSIJA PIRKS MASINAS AMERIKOJ

MASKVA, r. 4. — Valstybės vaisy ir daržovių trusto ir eksporto ir importo departamento delegatai išvyko į Californiją nupirkti masinas vaisius pakuoti ir išstudijuoti Californijos vaisių industrija. Amerikos ekspertai pagelbės techniniai išvystyti vaisių industrija Rusijoje.

DU ŽMONĖS ŽUVO EKSPLOZIJJOJ

VICKSBURG, Miss., r. 3. — Du žmonės liko užmušti ir du sunkiai sužeisti eksplozijoje ant aliejaus barkų, plaukusių iš Lake Providence į Memphis. Visos barkos liko sunaikintos, kilus eksplozijai vienoje jų. Nuostoliai siekia \$750,000. Tiek vertas sunaikintas aliejus ir barkos.

PATARNAVIMAS PATOGUMAS SAUGUMAS

yra trys iš daugelio kitų priežasčių, kurios pritraukia lietuvius siųsti pinigus Lietuvon per NAUJIENAS.
1. NAUJIENOS duoda geriausią patarnavimą pinigų siuntėjams, ir NAUJIENŲ korespondentas Lietuvoj — Lietuvos Koperacijos Bankas — pinigų gavėjams. Greitumas įeina į patarnavimą.
2. Per NAUJIENAS yra patogusia siųsti delto, kad NAUJIENOSE galima atlikti reikalus dienomis, vakarais ir sekmadieniais ir, taigi per aktyrius ir patį iš kitų miestų.
3. NAUJIENOS duoda visišką garantiją, už siuntiamus pinigus, kad bus išmokėti adresatui ar grąžinti atgal jei adresantas nebuvo surastas.
Telegrafuokit pinigus Lietuvon per NAUJIENAS, tai kainuos jums tik 60 centų. Sekamos vietos suteikia jums patarnavimą:

AUSROS KNYGYNAS, 3210 S. Halsted St.
TUBUCIO APIEKA, 233 E. 115th Street
TUPIKAICIO APIEKA, 527 W. 120th St.
RAKO APIEKA, 2346 West 69th Street.

Laivyno mažinimo konferencija paio

Jokio susitarimo nepasiekta, Anglijai užsispyrus dėl mažųjų kruizerių

GENEVA, r. 4. — Trijų valstybių — Anglijos, Jungt. Valstijų ir Japonijos laivynų mažinimo konferencija, sušaukta Jungt. Valstijų iniciatyva, šandien paio, nepriejusi prie jokio susitarimo. Anglija dar bandė prailginti konferenciją pasiūlydama susitarti nors dėl torpėdinių laivų skaičiaus mažinimo, bet tą pasiūlymą Jungt. Valstijos atmetė, kaip išekinantį iš konferencijos rybų ir nieko praktiško neduodantį.

Konferencija tęsėsi apie du mėnesius laiko, bet prie jokio susitarimo neprieita. Šandien plenumo susirinkime Anglijos, Jungt. Valstijų ir Japonijos delegatai perskaitė savo pareiškimus ir konferenciją užbaigė. Savo pareiškimuose Anglijos delegatai už konferencijos nepavykimą kaltino Jungt. Valstijas, kam jos nesutiko mažinti kanuoles ant antros klesos kruizerių. Jungt. Valstijų gi delegatai už konferencijos nepasisekimą kaltino Angliją, kuri reikalavo daugiau mažųjų kruizerių, kas ištikrųjų būtų buvę laivyno mažinimas, o jo didinimas.

Maištininkas Baltgudijoje nuginklavo bolševikų garnizoną

LONDONAS, r. 4. — Iš Varšavos pranešama, kad Atamanas Klim, maištininkas prieš bolševikus, užpuolė bolševikų garnizoną Koždonovo, netoli Minsko, Baltgudijoje, nuginklavo pėstininkų batalioną, užmušė dešimtį oficerių ir konfiskavo bolševikų pinigus. Jį vyttis ir gaudyti pasiūsta du pulkai kareivių.

Žemės drebėjimas Californijoje

LOS ANGELES, r. 4. — Gana smarus žemės drebėjimas buvo jaučiamas Los Angeles ir aplinkinėse miestuose 4:22 val. ryte, kuris tęsėsi apie 10 sekundų. Nuostolių nepadaryta.

Tai bent girtuoklė

DULUTH, Minn., r. 4. — Emma Winton šandien liko nuteista 30 dienų kalėjimam už girtavimą. Už girtavimą ji buvo areštuota jau 114 kartų!

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St.,

Chicago, Ill.



Moksleivių Keliai

Lietuvių Moksleivių Susivienijimo Amerikoje Organas
Eina kartą savaitėje.

Redaktorius J. LAPAITIS
1739 South Halsted St., Chicago, Illinois

J. LAZDAUSKIS, Pirm., 4710 W. 12th Pl., Cicero, Ill.
K. J. SEMASKA, Rašt., 1834 Wabansia Ave., Chicago
J. KAULINAS, Išd., 4532 S. Francisco Ave., Chicago

Klajojančios ugnelės

Ne tik svetur, bet ir Lietu-
voj nuo senų senovės pastebė-
ta, kad ypač pelkynuose, pie-
vose ir apskritai drėgnose vie-
tose pasirodo "klajojančių ug-
nelių". Žmonės laiko jas ne-
krikštyti mirusių vaikų sielo-
mis. Jas vadina "klajojančio-
mis" todėl, kad jos nuolat ju-
da, lyg kad šokinėja iš vietos į
vietą. Žinomas astronomas
Bassel buvo vienas pirmutinių,
kuris rimtai tyrinėjo tas "ug-
neles" 1807 m. pelkynuose ne-
toli Bremeno; jis savo akimis
aiškiai išvydo tas ugneles. Tai
atsitiko lietingo, drėgno oro
metu. Ugnelės buvo melsvos,
bet taip silpnos, jog beveik vi-
sai neapšviesto dirvos, kur
jų pasirodydavo; jos pasirody-
davo per kelis žingsnius viena
nuo kitos, ir kiekviena žibėjo
arti dvidešimties sekundžių, po
tam užgesdavo, o kitą vietą
sužibėdavo nauja. Besselio liu-
dymas gali būti pirmutiniu įro-
dymu, jog ugnelės nėra žmo-
gaus išmislytos. Po Besselio
daugelis gamtininkų irgi jas
tyrinėjo ir smulkiai aprašė.

Beveik visi jie vienu balsu
tvirtino, kad apie ugnelių "kla-
jojimą", judėjimą negali būti
nė kalbos; taip mums rodosi
todel, kad jos vieną vietą su-
žiba, o kitą užgesdavo ir kiekvie-
ną kartą vis nauja ugnelė; tad

ir rodosi, kad jos šokinėja iš
vietos į vietą. Mokslinkai il-
gai ginčijosi dėl jų atsiradimo
priežasčių.

Vieni aiškino, kad jos atsi-
randančios iš dujų, kurios pu-
vant augaliniams kumams ver-
žiasi orat ir pačios užsidega.
Tie organiniai kumai, tai dau-
giausia kaulai, kuriuose yra
savaimė užsidegančios medži-
gos, vadinamos fosforu.

Kiti laikė jas elektros kili-
mo reiškiniu.

Bet nei vieni, nei kiti neda-
vė tinkamo, moksliško išaiški-
nimo. Tik dabar, neseniai, dviem
prancūzų mokslinkams pavy-
ko gerai suprasti ir išaiškinti
"klajojančių" ugnelių atsiradi-
mą ir jų priežastį. Prancūzų
chemikas Andre Diuma pirmas
bandymų keliu įrodė ugnelių
būvimą. Jisai padarė bandymą,
kurį dabar dažnai kartoja mo-
kinių per chemijos praktikos
darbus. Tam tikrame inde yra
sierinės geležies ir praskiestos
druskos arba sieros rūkšties
mišinys, kuris apšiai leidžia
nuodingas dvokiančias (kaip
sugedę kiaušiniai) dujas —
sieros vandenilį. Jeigu į šį mi-
šinį dar pridėti fosforinio kal-
cijaus, tai kartu su pirmom
dujom atsiranda dar fosforo
vandenilio.

Šios dujos, susisiekdamos su
oru, tuoj pačios, savaimė, be
gumos užsidega. Užsidegamos
jos uždega ir sieros vandenilį,

kuris labai dega, bet pats ne-
užsidega be kitų pagalbos.

Sieros vandenilis dega silp-
na, melsva ugnelė, kaip ir
"klajojanti ugnelė". Padėjus tą
prietaisą naktį sode, ten bu-
vusieji galėjo gerėti dirbtino-
mis "klajojančiomis ugnelė-
mis". Remdamasis šituo bandy-
mu, Diuma tvirtino, jog tos ug-
nelės atsiranda gamtoje tokiu
pat būdu. Atsiranda jų drėg-
nose dirvose, kurių gilumoje
puna žmonių arba gyvulių la-
venai. Kai kurios gyvulių kuno
dalys, pav., kaulai, ypač gal-
vos ir nugarkaulio smegenys
turi sieros ir fosforo dalių.

Jiems pūvant, ir vykstan to-
kiu būdu cheminiam procesui,
atsiranda minėtų dujų, kurios
veržiasi oran ir užsidega. Jo
tyrinėjimus baigė aiškinti ki-
tas prancūzų chemikas, Mes-
trell. 1905 metais, pelkynuose
netoli Suano, jis pastebėjo ir
įsidėmėjo "ugnelių" pasirody-
mo vietą.

Kitą dieną jis toje vietoje, 3
metrų gilumoje, atrado pusiau
supuvusį elnio lavoną. Lavoną
pašalinus, daugiau toje vietoje
nepastebėjo ugnelių. Vėliau ki-
toje vietoje jisai pakasė nugai-
susių karvė ir po trijų metų
pasirodė toje vietoje "ugnelės".
Lavoną iškasus ir pakasus ji
kitoje vietoje, tuoj po pusės va-
landos čia atsirado "ugnelių".
Žinoma, ugnelės gali atsiras-
ti ne tik iš pūvančių lavonų,
bet ir iš kitos pūvančios auga-
linės medžiagos.

Daugiausia jų atsiranda sau-
sam, karštam orui esant.

Tokiu būdu mokslas išaiški-
no ir pašalino dar vieną žmo-
nių prietarą, kurie ugneles lai-
kydavo negamtisku reiškiniu.
[Liet. Uk.]

—Didelio čia daikto, kad jos
eina, — atsakiau aš.

Paėjus toliau, policininkas,
kuris lydėjo tas moteris, tikrai
kapt mane už kalnieriaus ir
sako:

—Tu bolševikas?
—Ne. Aš amerikonas.
—O kodėl tu nenusiėmei ke-
purės prieš P-nių Prezidentie-
nę?

—Amerikos papročiais sar-
matnuos to daryt.

Mane ir nusiėdė į policijos
stotį, surašė kaltinamąjį aktą
ir išsiuntė į Varnių katorgą.
Po kiek laiko karo teismas nu-
teisė mane sušaudyti, bet ačiū
geram draugui, kuris pristatė
mano popierus Amerikos kon-
sului; konsulas išbarė policeis-
kus už kėsintis šaudyti Ame-
rikos piliečius ir paleido.

Mačiau ir daugiau juokingų
dalykų. Kartą einant Bažny-
čios gatve, pamaniau atvažiuo-
ja sulaužęs fordukas. Forduką
"draivina" soferis, o užpakaly-
je sėdi ponaitis su kokia tai
panele. Paklausiau praeivio:

—Kodėl čia komedijantai va-
žinėjasi?

—Matai, ponas, čia važiuoja
Valstybės monopolijos kancelia-
rijos pisoriusas su p-le Skers-
pilyte.

—Ar jau ir jiems reikia so-
ferio? Kaip negėda važiuot
taip apdriskusių ir vos velkan-
čių per duobes ratus forduku
su soferiu. Amerikoj žmonės
važiuoja žibantais limoziniais
ir tai patys juos valdo be sam-
domo soferio.

—O tai kaip. Juk ponaitis
negi laikys savo baltų rankų
ant vairo (stūringo). Ponaites
negi leis sveikintis tokiu, ku-
ris darba dirba.

—Hm — nieko nesakiau.

Tiktai tris savaites buvau
Kaune, bet man tiek įkyrėjo
tos ceremonijos, kad gatvėn
daugiau nutariau neit. Gatvėn
praeidami vyrai tiktai įnasi
savo kepurės prieš praeinan-
čias moteris ir lenkiasi kaip
arabai prieš kalną, o į mane
visi žiuri ir juokiasi. Ot, sa-
kau, kad patekau tarp "ponų",
tai patekau. Kitas pačst neturi
ko, o žiūrėk, laiko tarnaitę ar-
ba dvi. Sako, "jeigu jo moteris
dirbs namų ruošos darbą, tai
niekas neskaitys jos ponai ir
rankos nebūtuos, nes skaitys
ją lygia tarnaitėi.

Drabužiai Kaune, galima sa-
kyt, neturi jokio madų saiko.
Vyrai ir dienos laiku su fra-
kais, su cilindrais ant dvira-
čio važinėjasi, kuomet Ameri-
koj frakus tiktai vakarais ne-
šioja. O dviračiu kai važiuoja
tokie "ponai", tai amerikonas
juoku negali tvirtis. Amerikoj
tiktai vaikai dviračiais važinė-
jasi ir tai mažai.

Visos tos panaberijos pas
kaunčius yra tiek kvailos, kad
rimtas žmogus negali pakeisti.
Nuo mažiausio valdininkėlio iki
paties prezidento sosto, kiek-
vienas jų nori, kad Lietuvos
piliėtis pilvu šliaužiotų prieš
juos. Nestebėtina, kad visi jie
yra tinginiai ir kartu ubagai.

ZIOPLIO RECEPTAS

Kaip padaryt "munšainą" del
"surprise parį"

Voliok laukinę varlę nemažiau
tris mylias ir rink apinius. Pri-
dėk 10 galonų išvirtos sma-
les iš pusės žievės; pusę pa-
nės šaliako; vieną kaladę namie
daryto muilo. Virk 36 valandas,
paskui iškošk per I. W. W.
unijos darytą pančiakos galą.
Į kiekvieną pantę įdėk po vie-
ną žiogą, kad padaryt gerą la-
są ir "kiką". Tada įpilk virtu-
vės "sinton" — jeigu nuės
enemelis, tai buk tikras, kad
jau galima pilstyti į pantes.
Surengus "surprise parę" bus
"skanus" ir "sveikas" gėrimas
svečiams, būdingieriams ir
tiems, kam nusibodę gyvent.
Ypatingai vidurius gerai išva-
li ir virškina. Ricinos vartot
nereikės del vidurių užkietėji-
mo. Taipjau gerai "dirba" ant
proto ir nervų. Pasigert nuo

Kuomet Paprasti Cigaretai Nepatiks — Atsigrižkit Prie HELMAR

ATEINA laikas kuomet paprasti ciga-
retai nebepatinka. Jūs tuomet pagei-
daujat ko nors geresnio... ko nors
nepaprasto.

Tuomet jūs atsigrižtat prie HELMAR,
tai vienatiniai cigaretai kurie jau tarnauja
per dvidešimt metų tokiems vyrams kurie
pageidauja ko nors geresnio cigaretuose.

Kuomet nesuskaitoma daugybė cigarečių
atsirado ir vėl dingo, HELMARAI vis
kaskarts dauginasi ir yra labiau popula-
riški, todėl, kad HELMARAI yra tokie
cigaretai, jog apsiavę rukojojai atsigrižta
nuo kitų... o prie HELMARŲ visuomet
pasilieka. Tukstančiai vyrų grįžta prie
HELMARŲ kasdien.

Kada
nors jūs irgi atsigrižtė prie Helmarų
Šiandien
turėtų būti tas laikas



Karalienė Žymiausių Cigaretų

Jo negalima, todėl galima jaus-
tis pilnu blaivininku. Žodžiu
sakant, jis veikia kaip durna-
ropės: "kikina" iš visų pusių ir
šonų. Taip "nukikina", kad ir
atsikelt daugiau nebegalima.
Don Pilotas.

PATARLĖS

Jau kad nėra su šaukštu, su
pirštu nedaug beprilaužysi.

Jau kad viena bėda, tai tuoj
ir kita.

Jau tam ragai dygsta, niekur
nesitveria.

Jaučiu budamas, nebaubsi
kaip bulius.

Jauna kvaila, sena pikta.

Jaunas medis linksta, senas
— lužta.

Jauniesiems dabar visi se-
niai besmegeniai.

Jeį gerai išvyrei, gerai ir
valgysi.

Jeį pamažu vyssi, veikiau pa-
vysi.

Juo katę glostai, juo ji pu-
čias.

Juo katinas senyn, juo na-
gai aštryn.

Juodoj žemėj balta duona
auga.

Juodos rankos — balta duo-
na, baltos rankos — juoda duo-
na.

Juokas galvos neaprakulia.

Juokiasi puodas, kad katilas
juodas.

Jurą perplaukęs, klane nu-
skendo.

Juros neišsėmsi, upės neiš-
gersi.

Kad aklas aklą veda, abudu
sukris į duobę.

**Ką reiškia tavo vakaryk-
štis sapnas?**

Žmonės sapnavo ir sapnuos,
pasakojo savo sapnus kita ki-
tam ir pasakos ir; pagaliau, ar
mes tikame į sapnus ar neti-
kiame, bet mums visiems yra
malonu, kada sapnuojasi geri
sapnai ir, kad jie reiškia mums
gerą. Mes visi vengiamo nepri-
sapnuoti kunigo, o jei prisi-
sapnuojame, jaučiamės blogai;
bet mums miela sapnuoti apie
gražią merginą, ar moterį
apie vyrą, ir kai mes tatau sap-
nuojame, mes jaučiamės gerai.
Mokinkimės gyventi tokiu gy-
venimu, kuriame sapnuotuose
tiktai geri sapnai; o išaiškini-
mui kas nakt sapnuojamu sap-
nų įsigykite naują, didelį, gra-
žų, SAPNININKĄ, kuriame ran-
dasi išguldymai keliolikos tuk-
stančių sapnų ir pagražintu dau-
gybe paveikslų. Kaina su pri-
suntimu 75 centai.

NAUJIENOS
1739 So. Halsted St.
Chicago, Ill.



NEPALYGINAMAS
SKONIS



Unijos padaryti

Nėra Geresnių Del Virimo,
Kepimo

Saldinių dirbimo

Val Blatz Brewing Co.

CHICAGO BRANCH
1500 Holt Street

Phone Brunswick 3600-1-2

and Wholesale Dealers

Skelbimai Naujienose
duoda naudą delto,
kad pačios Naujienos
yra naudingos.

GABI LIETUVAITE

Praeitą mėnesį p-lė Frances Starulis baigė Lindblom aukš-
tesniąją mokyklą su nepaprastu pasižymėjimu. P-lė Frances
Starulis gyvena 3955 Archer Ave. Žemiau telpa dyi Lindblom
mokyklos panelei Frances Starulis suteiktos pasižymėjimo kor-
telė fotografijos, kurios kalba pačios už save. "Moksleivių
Kelių" redakcija turi dar vieną pasižymėjimo kortelę, kurią
Lindblom mokyklos viršininkai jai suteikė praeitą metą.

The Principal and Faculty

Lindblom High School

congratulate FRANCES STARULIS on having
achieved the distinction of ranking among the highest ten in her class
in scholarship and attendance for the semester ending

June Twenty - fourth Nineteenth Hundred and Twenty Seven

Frances Starulis on presentation of this
order to Miss Julia R Tolman, who received
two hundred dollars as a loan from
the Lindblom Scholarship Fund

ANT LAIVELIO

Vasaros gražumas — šiltas vakarėlis,
Laivu plaukioti, tykus vandenėlis.
Linksmom akelėm maloniai žiūrėjo,
Kada Karolina ant laivelio ėjo.
Geltoni plaukeliai veidėlį dabina,
Kada laively žvalgos Karolina.
Jos gražumas su gamta liejosi iš vieno;
Paleidau irklą, čia jau plunksnų pilno.
Skaisti Karolina kalb su manim melėi —
Laiveliu plaukiojant rašau žodžius eilei.
Saulė nusileido, migla dengia žemę,
Nes naktis artinosi: buvo jau pritemę.
Migla drauge temdė ir mano akies,
Turiu baigti rašyti šitas aš daineles.
Reik palikt laivelis — duoti miglai vietą,
Ir vienam liudnauti po svetimą svietą.
Viengungis.

IMPERFECT IN ORIGINAL

KĄ JUS PILATE Į SAVO KUDIKIO BUTELĮ?



Jei jūs negalit penėti savo krutimis kudikį, pasirinkit maistą kuris būtų maistingas ir lengvai virškinamas, kaip geros motinos pienas. Duok savo kudikiui Borden's Eagle Brand Condensed Pieną, geriausi maistas del kudikių — jis buvo vartojamas per paskutinius šešiasdešimt dešimt metų šimtų tūkstančių moterų.

Jei jūs prisigalite mums šita pakeičiant su jūsų vardu ir adresu, arba prisiųsime mums atvirutę, mes paaiškinsime jums, dykai, panašintų jūsų kalboje kaip penėti jūsų kudikį; taipgi vaikų kugurg ir kitokios įdomios literatūros. Pasiųduoda visose vaistinėse ir groserijose.

THE BORDEN COMPANY
Borden Bldg., New York, N. Y.



A. BERNOTAS
629 W. 14th St.

NAUJAUSI PHONOGRAPHAI

KIMBALL

Naujas 1927 m. modelis
Geriausios valvės visur
Lietuviški
Rekordai
Columbia
W. W. KIMBALL & CO.
306 S. Wabash Ave.
KIMBALL BUILDING

! KLAIPEDA! ! KLAIPEDA!

Paskutinė proga lietuviams

Važiut šią vasarą tiesiai į Klaipėdą tuo pačiu laivu.

PENKTAS! PENKTAS!

Šią vasarą išplaukimas
IŠ AMERIKOS NEW YORKO

Staciai į
LIETUVOS KLAIPEDA
Baltiko—Amerikos Linijos

LAIVU "ESTONIA" 9 RUGPJUČIO-AUGUST, 1927

JUSU VIETOS AGENTAS:
SUTEIKS REIKALINGAS ŽINIAS
PARUPINS POPIERAS IR PASA
UŽSAKYS VIETĄ ANT LAIVO
NURODYS KELIĄ Į LIETUVĄ

Kainos staciai į Klaipėdą: Trečia klasa \$107
Kainos į Klaipėdą ir atgal: Trečia klasa \$181
Turistine III kl. \$117
Turistine \$196

Aukščiausiai minėtos ekskursijos reikalais kreipkitės pas savo vietinį agentą:

Paul Baltutis & Co.	3327 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Central Mfg. Dist. Bank	1112 West 35th St., Chicago, Ill.
Jno P. Ewald	841 West 33rd St., Chicago, Ill.
S. L. Fabian	809 West 35th St., Chicago, Ill.
Vine, Milasiewicz	1723 West 47th St., Chicago, Ill.
Naujienos	1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Frank L. Savickas	726 West 18th St., Chicago, Ill.
V. M. Stulpinas & Co.	3255 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Universal State Bank	3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.
J. J. Zolp	4559 So. Paulina St., Chicago, Ill.
Metropolitan State Bank	2201 W. 22 St., Chicago, Ill.
Wargin & Wargin	535 Mitchell St., Milwaukee, Wis.

BALTIC AMERICA LINE, 120 N. LaSalle St., Chicago, Ill.

Pinigai Lenkijon

ir į

Vilniaus Krašta

Siunčiami per Naujienas pašto perlaidomis ir kablegramomis greičiausia nueina.

Visi pinigai siunčiami per Naujienas Lenkijon yra išmokami Amerikos doleriais. Pašto perlaidomis pinigai nueina į 14 — 15 dienų; kablegramu — į 2 — 3 dienas. Telegramas kainuoja \$1.00.

Norėdami pasiųsti pinigus Lenkijon, Lietuvon ar Rusijon, visados kreipkitės į Naujienas.

NAUJIENOS,

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

KORESPONDENCIJOS

Sioux City, Iowa

Čia neseniai pas vieną lietuvių šeimyną (Wescot gatvė) apsilankė policija, kuri turėjo nepaprastai daug darbo, kol sutriuškino 258 bonkutes gardaus alučio.

Tų namų moterėlei vienas laikraštis davė "žvaigždės" vardą. Žvaigždės vardas jai, tur buti, duota todėl, kad pas ją žvaigždėti žmonės atsilanko.

Kaip ir reikia buti, moterėlė yra labai šėyra katalikė.

— Girdėjęs.

Indiana Harbor, Ind.

Visko po biskį.

Praeitą sekmadienį pas mus buvo didelės iškilmės ir naujienybės, kurių šios kolonijos gyventojai laukė jau per daugelį metų. Iškilmės įvyko ryšį su padėjimu kampinio akmenų šv. Kotrinos ligoninei. Akmenį įventino vyskupas Nolle iš Ft. Veine, Ind. Žmonių susirinko apie 5,000. Buvo visokių — juodu, baltų ir kitokių; krikščionių ir netikėlių. Nors ligoninė bus krikščioniška, bet jona pakelti galės visokių tikėjimų arba ir visai be tikėjimo žmonės.

Ligoninės įtaisymas bus moderniausias. Ji turės 6 kambarius vien tik operacijoms daryti. Kambarių ji turės apie 250. Jos pastatymas atsieis arti dviejų milijonų dolerių. Darbas bus užbaigtas ateinančiais metais.

Mūsų miestui tai bus didžiausi palaima, nes ligonių nebėrėkės vežti į Gary arba Hammondą.

Aną dieną Joną Sidaugą ištikio didelė nelaimė. Grįždamas iš Chicago su pilnu automobiliu pasvažiūrį, jis susidūrė su ugniagesių vežimu, kuriame važiuo ugniagesių kapitonas. Abu automobiliai labai nukentėjo, taip kad juos sutaisyti vargu bebus galima. Sunkiausiai tapo sužeisti kapitonas ir p-ni Paulauskienė, kurie dar ir šandien tebėra ligoninėje. Kiti sužeidė lengviau.

Tačiau spėjama, kad labiausiai nukentėti teks pačiam p. Sidaugui, kadangi ant jo visa bėda verčiama. Esą nelaimė įvykusi todėl, kad jo automobilis šviesų neturėjęs. O tai atsitikė todėl, kad išvažiavęs iš Chicago buvo dar šviesu, o kuomet privažiavo Indiana Harbor, tai gerokai jau buvo sutemę. Šviesas gi užmiršę uždegti.

P-as B. Yasulis "persikėlė gyventi į naują vietą". Tik niekas nežino, kur ta nauja vieta yra. Jo "kostumeriai" susirupinę: ieško, bet nesuranda. Senojo "real estate" ofiso langai užkalta, o naujojo niekur nesimato. Biznieriui paprastai pirmų pirmiausiai praneša savo naujos vietos adresa, bet p. Yasulis to nedaro. Kodel? Gal yra tam rimtų priežasčių?

L. P. D. klubas nupirko pikniką iš S. L. A. 185 kuopos. Klubo pikniko surengimo komitetas perėjo per visus darbus ir niekur negalėjo vietos gauti. Visi daržai užimti. Mat, kitos draugijos nemiega, — pasiima daržą už pusės ar net už metų laiko iškalno.

Mato komitetas, kad vasara jau baigiasi, o daržo nėra, tad ir nutarė nupirkti pikniko vietą iš S. L. A. 185 kuopos. Piknikas įvyks nedėlioj, rupiučio 14 d., St. John, Ind. Vieta labai gera ir patogi piknikui. Jeigu bus graži diena, tai galima tikėtis,



Francuzy aviatorius leit. Maurice Drouhin, kuris skrisys su Charles Levine atgal iš Paryžiaus į Jungt. Valstijas.

kad klubas turės nemažai pelno. Kiekvienas klubietis privalėtų būti pikniko ir linksmai praleisti laiką tarp savųjų.

P-as A. Maurušis atidaro "lietuvišką užėigą". Tų "užėigų" yra ir taip jau per daug, bet p. Maurušis mano, kad turės pasiėkimą. Prieš keletą metų toj pačioj vietoj p. J. Avelis turėjo buferinę ir grosernę. Vieta pasirodė esanti labai "liukinga". Šiandien p. Avelis turi kitą vietą savo namų ir biznį, ir jis yra vertas apie \$40,000. Tad gal toj "liukingo" vietoj pasiseks prasigylventi ir p. Maurušui.

— Reporteris.

Custer, Mich.

Michigan valstijos gamta ir klimatas labai primena Lietuvą. Apie Seaville, Custer ir Fanton nemažai yra ir lietuvių ukininkų. Jiems nebologai sekasi. Turi gražių gyvulių, žemė gera, javai puikiai užderėjo. Šiais metais ypač puikūs šienas. O kur daug šieno, ten gražūs ir gyvuliai.

Oras malonus, duonos, pieno ir kitų produktų pakankamai. Tik fruktų šiemet neperdaug. Gyventi čia yra labai smagu. Prisimena jaunų dienų gyvenimas Lietuvoj.

— V. G.

Kudikių Veidui Vasaros Metu

Vartok Johnson's Baby Toilet Powder po maudyklės ir kiekvieną kartą pakeičiant pa-las.

Vartok Johnson's Baby Soap kudikio maudyklei — Johnson's Baby Cream pašalinimui odos netvarkos.



VAIKAI REIKALAUJA "CASTORIA"

Specialiai prirengtos del vaikų ir kudikių visokio amžiaus

Motinos! Fletcher's Castoria yra jau vartojama virš 30 metų kad apsaugojus vaikus ir kudikius nuo užkietėjimo, žėgėjimo, Wind Colic ir Diarrhea; prašalina kilantį pas juos karštį, ir reguliuoja skilvį ir žarnas, pagelbsti suvirškinti maistą, suteikia natūralią miegą be opiatės. Tikros gyduolės turi šį parašą.

John Kuchinskas ir Ballys F. Mastauskas

Tel. Empire 7365
DR. F. MATULAITIS
322 Holbrook Avenue
DETROIT, MICH.
Adynos 12-2
6-8

Kaip yra malonu ir linksmu turėti gerą grojiklį pianą



Nusipirkus Gulbransen pas Budriką nereikės niekados rugoti, nes Pianos yra geras, lengvai groja, gražus balsas, visiems patinka ir kainos neperdidelės, \$450 iki \$700. Daugybė lietuvių turi nusipirkti, galite paklausti apie jų gerumą.

Joseph F. Budrik (Inc.)

Krautuvė Pianų, Radio ir Phonografų
3417-21 So. Halsted St.
Tel. Boulevard 4705

Pinigus gražiname už tuščią keną



Jeigu jums nepatiks
Pilzenbaur 100% grynas malt ekstraktas

Geresnis negu byle koks pirmiaus bandytas. Gausite savo groseriją arba telefonuokite

Haymarket 8335

Rusiškos ir Turkiškos Vanos

12th STREET

Tel. Kedzie 8902

3514-16 Roosevelt Rd.
arti St. Louis Ave.
CHICAGO, ILL.

Lietuviai Advokatai

K. GUGIS
ADVOKATAS

Miesto Ofisas
127 N. Dearborn St., Room 1111
Telefonas Central 4411.
Valandos: nuo 9 ryto iki 4 p. p.
Gyvenimo Vieta
3323 South Halsted St.
Tel. Boulevard 1310
Val.: Nuo 6 iki 8 val. kiekvieną vakarą, išskyrus ketvergą. Nedėliomis nuo 9 iki 12 ryto.

K. JURGELIONIS
ADVOKATAS

Miesto Ofisas
190 No. State St., Room 1012
Tel. Dearborn 2734
Valandos: nuo 9:30 iki 2:30 val.
Bridgeporto Ofisas
3335 So. Halsted St.
Tel. Boulevard 1310
Po pietų nuo 8:30 iki 8:00 val. vak.
Nedėliomis nuo 10 ryto iki 12
Tel. Yards 6141
Bylos visuose telmsuose. — Abstraktai. — Ingalliofmal. — Pasakla pinigų 1 ir 2 morgiafama.

John Kuchinskas ir Ballys F. Mastauskas

Lietuviai Advokatai
2221 W. 22 St.
arti Leavitt St.
Telefonas Canal 2552
Valandos 9 ryto iki 8:00 vakare. Seređoj ir Pėtnyčoj nuo 9 iki 6. Nedėlioj nuo 11 ryto iki 1 v. p. p.

Yards 4951
Mrs. Aniella Jarusz-Kaushillas
AKUŠERKA
3252 So. Halsted St.



Dr. A. R. BLUMENTHAL
OPTOMETRIST

Tel. Boulevard 6487
4649 So. Ashland Ave.
ir 805 E. 47th St.
Kenwood 1752
Praktikuoja 20 metų

Plumbing, Heating

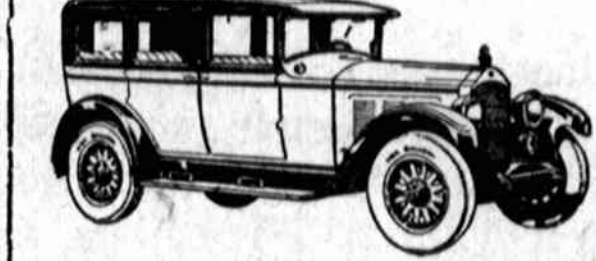
Kaipo lietuviai, lietuviams visados patarnauja kuogeriausiai
M. YUSKA & CO.
4604 So. Paulina St., Chicago, Ill.

Lietuviai Kontraktoriai

Suvedam šviesas ir elektros įrengimą ir senus namus ir malnom naujas liam-pas į senas; duodame ant lengvo išmokėjimo.

Metropolitan Electric Shop
2215 W. 22nd Street
Phone Canal 2591

Pranešimas Lietuviams



Dabar jau galima pirkti WILLYS KNIGHT ir WHIPPET automobilius iš lietuviškos įstaigos. Pas mus pirkdami jūs gausite gerą patarnavimą ir geras sąlygas.

BALZEKAS MOTOR SALES
4028-32 Archer Ave., CHICAGO, ILL.
Phone Lafayette 2082

A. VIDIKAS-LULEVICH
AKUŠERKA

3101 So. Halsted Street
Kampas 31-mos gatvės
Tel. Yards 1119



Už dyką patarnimas, dar ir kitokiuose reikaluose moterims ir merginoms, kreipkitės, o rasite pagalbą.

Valandos: nuo 1 iki 8 vakare. Nedėliomis nuo 10 iki 1. 3265 S. Halsted St. Tel. Boulevard 7679

DR. G. SERNER
LIETUVIS

Valandos: nuo 1 iki 8 vakare. Nedėliomis nuo 10 iki 1. 3265 S. Halsted St. Tel. Boulevard 7679

Įvairūs Gydytojai

Phone Armitage 2822
DR. W. F. KALISZ
1145 Milwaukee Ave.
Valandos: 12 iki 2 ir 6 iki 8 P. M. Seređos vakare uđdaryta. Nedėlioj pagal sutartį

Telephone Yards 0994

DR. MAURICE KAHN

4631 So. Ashland Ave.
Ofiso Valandos: nuo 10 iki 12 diena, 2 iki 8 po pietų, 7 iki 8 vakare. Nedėliomis nuo 10 iki 12 diena.
Res. telephone Plaza 3280

DR. HERZMAN
—IS RUSIJOS—

Gerai lietuviams žinomas per 15 metų kaip patyręs gydytojas, chirurgas ir akušeris.
Gydo staigias ir chroniškas ligas vyrų, moterų ir vaikų pagal naujausius metodus X-Ray ir kitokius elektros prietaisus.
Ofisas ir Laboratorija: 1025 W. 18th St., netoli Morgan St.
VALANDOS: Nuo 10—12 pietų ir nuo 6 iki 7:30 val. vakare.

Telefonai: Diemonis: Canal 8110. Nakti South Shore 2288 Boulevard 4186
3235 So. Halsted St.
Val. 9-10 ryto ir po 8 vak.

DR. CHARLES SEGAL

Praktikuoja 20 metų Ofisas
4729 So. Ashland Ave., 2 lubos Chicago, Ill.
Specialistas džiuvos Moteriškų, Vyriškų ir Vaikų ligų
OFISO VALANDOS: Nuo 10 iki 12 val. ryte, nuo 2 iki 4 val. po piet ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro, Nedėliomis nuo 10 valandos ryto iki 12 val. diena.
Tel. Midway 2880

Ofiso Tel. Boulevard 9693
Rezidencijos Tel. Drexel 9191

Dr. A. A. Roth

Rusas Gydytojas ir Chirurgas
Specialistas Moteriškų, Vyriškų Vaikų ir visų chroniškų ligų
Ofisas 3102 So. Halsted St., Chicago arti 31st Street
Valandos: 1—3 po piet, 7—8 vak. Nedėliomis ir šventadieniais 10—12 dien.

DR. M. J. SHERMAN

Specialistas Moterų Ligy
1724 So. Loomis, kampas 18 ir Blue Island. Ofiso valandos nuo 2 iki 4 po pietų ir nuo 7 iki 9 val. vakare. Telefonas Canal 1912 Naktinis Tel. Fairfax 6583

DR. FRED HIRSCHBERG
GYDYTOJA IR CHIRURGAS

11256 South Michigan Ave.
Valandos: 2 iki 4 P.M. 7 iki 9 P.M. apart ketvergo ir subatos vakarais. Phones: Office Pullman 9278 Res. Plaza 2222

HARRY LAWRENCE
ADVOKATAS

11256 Michigan Avenue
Telephone Pullman 9278
Miesto Ofisas
77 W. Washington Street
Telephone Central 3540

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News

Published Daily Except Sunday
by the Lithuanian Daily News Pub.
Co. Inc.

Editor P. GRIGAITIS

1739 South Halsted Street
Chicago, Ill.
Telephone Roosevelt 5506

Subscription Rates:

\$8.00 per year in Canada
\$7.00 per year outside of Chicago.
\$8.00 per year in Chicago.
5c. per copy.

Naufienos eina kasdien, išskyrus
sekmadienius. Leidžia Naujienų Ben-
druvė, 1739 So. Halsted St., Chicago,
Ill. — Telefonas: Roosevelt 5506.

KERSTAS LAIMĖJO PERGALE.

Septynerių metų kova dėl Sacco ir Vanzetti, dviejų Massachusetts valstijos radikalų, nuteistų už plėšimą ir dvigubą žmogžudystę, pasibaigė pralaimėjimu. Gubernatorius Fuller atsisakė jiems duoti dviejų metų laisvę arba kaip nors kitaip kisti į teismo nuosprendžio vykinimą. Todėl rugpjūčio 10 dieną jiems teks mirti elektrikos kėdėje.

Massachusetts valstijos gubernatoriaus pamatuoja šitokią savo nusistatymą tuo, kad tyrinėjimas, kurį jisai vedė per keletą paskutinių savaitų, įtikinęs jį, jogei Sacco ir Vanzetti esą kalti ir teismas buvęs jiems bešališkas. Pranešimuose apie paskutinį gubernatoriaus žodį minima tarp ko kito ir tai, kad vienas pasmerktyjų, butent, Vanzetti buvo jau pirmąs nuteistas dvylikai iki penkiolikos metų už kėsinimąsi apipiešti žmogų.

Daug svarbos visuomenės akys turės dar tas faktas, kad kartu su asmenišku bylos tyrinėjimu, kurį vedė gubernatorius Fuller, ejo taip pat ir atskiros komisijos tyrinėjimas. Ji buvo sudaryta iš Harvardo universiteto prezidento, Massachusetts Technologijos instituto prezidento ir buvusio teisėjo Robert Grant. Sakoma, kad ši gubernatoriaus paskirta komisija, taip pat suradusi pasmerktyuosius kaltais.

Aišku, kad prieš šitokius faktus nedaug ką tegali pasakyti nuošaliai stovintys žmonės. Jeigu yra argumentai jiems atsverti, tai juos gali turėti negut tikslai komitetas, kuris rupinasi Sacco ir Vanzetti išgelbėjimu, ir advokatai, kurie žino visas bylos smulkmenas.

Tečiau, kad ir būtų nesumušama ta pozicija, kuria remiasi Sacco ir Vanzetti galabinimo šalininkai, vis tiek tenka pažymėti, kad gubernatoriaus dekretas nėra teisingumo pergalė. Pergalė laimėjo ne teisingumas, bet kerštas!

Per septynis metus išlaikytus kalėjime žmonės dabar valstybės rengiasi užmušti. Ar tuo bus atitaisyta piktadarybė, kuri buvo atlikta miestelyje South Braintree? Žinoma, kad ne. Ar visuomenė kitaip negali apsisaugoti nuo Sacco ir Vanzetti (jeigu juodu ir būtų jai pavojingu), kaip tik atimant jiems duomenis gyvybę? Taip pat ne, — kadangi juodu senai yra suimti ir atskirti nuo žmonių.

Vienintelė prasmė juodu žudyti ta, kad, teismo (ir tam tikrų kitų įstaigų) nuomone, juodu esą nužudę du žmones. Už mirtį mirtis! Tai yra senovės kruvino keršto teisė, bet anaipol ne šios gėdynės teisingumo supratimas.

Sacco ir Vanzetti bus nugalabinti. Bet įsivaizduokite, kad kada nors ateityje išeitų aikštėn, kad juodu buvo nekaltu — kas tuomet? Tokių atsitikimų, kur žmonės buvo pasmerkti ir tik vėliau paraiškėjo jų nekaltumą, žino kiekvienas šalies teismo istorija. Jeigu nuteistasis dar gyvas, tai teismo klaida gali būti atitaisyta, bet su nuteistojo mirtimi visi galimūmų atitaisyti klaidą pasibaigia. Kas tuomet už tokią klaidą atsako?

Šitokių minčių sukelia civilizuotoje visuomenėje kiekvienas mirties nuosprendis. Juo labiau jos turi kilti dėl Sacco ir Vanzetti pasmerkimo, kuriuo buvo susidomėjęs kuone visas pasaulis. Ši baisi tragedija gal bent pažadins visomenės sąžinę, kad teisingumas būtų daugiau remiamas žmoniškumu, o ne pasenusiomis „atlyginimo“ ir gėdinimo teorijomis!

Apžvalga

KOOPERACIJA IR SOCIALIZMAS

So. Bostono „Darbininkas“ jau antru kartą prabyla į publiką, mėginamas jį įtikinti, kad kooperacija esą geresnis dalykas, negu socializmas. Antram savo straipsnyje jisai šitaip kalba:

„Socialistai apsuks galvas savo paselėjimais svaiginančiomis svajonėmis. Kaip opiumo rukaijai jie dažnai

Užsimokėjimo kainai

Chicagoje — pašto:
Metams \$8.00
Pusei metų 4.00
Trims mėnesiams 2.50
Dviem mėnesiams 1.50
Vienam mėnesiui75

Chicagoje per nešiotojus:
Viena kopija \$3.00
Saviuostis 1.50
Mėnesiui75
Suviuostose Valstijose, ne Chicagoje, pašto:
Metams \$7.00
Pusei metų 3.50
Trims mėnesiams 2.25
Dviem mėnesiams 1.50
Vienam mėnesiui75

Lietuvon ir kitur užsieniuose:
(Atpiginta)
Metams \$8.00
Pusei metų 4.00
Trims mėnesiams 2.50

Pilnigus reikia siųsti pašto Money orderiu kartu su užsakymu.

operative commonwealth.

Keista — argi „Darb.“ apie tai nėra nieko girdėjęs? Ir ar jisai taip pat negirdėjo, kad beveik visur, kur tik yra kiek didesnis kooperacijos judėjimas, veikliausi jame darbuotojai yra socialistai: taip yra Danijoje, Suomijoje, Švedijoje, Šveicarijoje, Vokietijoje ir kitur. Lietuvos kooperacijose daugiausia yra pasidarbavę irgi socialistai.

Anglijos didžiausi kooperacijų darbuotojai nuo senai žinomi Sidney ir Beatrice Webb'ai (vyras ir žmona), kurie taip pat yra stambūs socialistinio judėjimo vadai. Pats So. Bostono laikraštis tuodu asmeniui mini, ir jisai dar priduria, kad Anglijos kooperacijos jau pasiekė tokio aukšto išsilptojimo laipsnio, kad net sutvėrė „kooperatorių politinę partiją“. Na, o kokia ta partija yra — ar ne socialistinė? Neseniai, kaip žinoma, Anglijos kooperacijos nutarė jau ir formaliai susidėti su Darbo partija, kuri juk yra socialistinė partija.

Taigi, ar ne juokinga, kad šv. Juozapo sąjungos organas mėgina įkalbėti, jogei socializmas esąs blogas, o kooperacijos geros?

KOOPERACIJOS „ŽINOVAS“

Tuo kooperacijų ir socializmo klausimu mes jau esame anądini padarę keletą pastabų. So. Bostono laikraščiu. Mes tuomet nurodėme jam, kad, siūlydamas per vartotojų kooperacijas išvaduoti darbininkus iš kapitalizmo priešpaudos, jisai tiesiog nesižino ką šnekas. Nes vartotojų kooperacijos neišsprendžia net klausimo apie tai, kaip sutvėrė gamybą (produkciją) visuomenėje; tos kooperacijos mėgina pakeisti tiksliai produktų paskirstymą (distribucijos) tvarką, užimdamos vietą privatinį pirklį. O jau visai tos kooperacijos nepaliečia politikos ir valdžios klausimų. Kaip gi darbininkai gali pasiliusuoti nuo kapitalizmo, jeigu gamybą paliksime kapitalistų rankose — taip, kaip yra dabar — ir nieko nepakeisime valdžioje?

Į šituos mūsų pastebėjimus „Darb.“ dabar atsako, kad mes laiką kooperaciją tiksliai „kromeliu“, ir pavaišina mus šitokiais „komplimentais“:

„Kod tokios nuomonės laikosi žmogelis vos temokas paskaityti, tai dovantina, bet kad taip kooperacijos idealus supranta laikraščio redaktorius, tai jau visai negalima pateisinti.“

Vadinasi, mes išmanome apie kooperaciją tiksliai tiek, kiek apie jas išmano „žmogelis vos temokas paskaityti“, ir mums „Darb.“ pataria, kad perskaitytume tam tikras knygas ir apsisviestume. Kitose, tačiau savo šaltose jisai pasakoja, kaip tai esą negera, kad laikraščio redaktorius kiti kitą asmenį išuogulioja!

Ažuot lygines mus prie vos temokančių paskaityti žmogelių, šv. Juozapo sąjungos laikraštis turėtų pasižiūrėti į save ir pagalvoti, ar jisai moka suprast ką jis skaito. Yra juk nemažai tokių skaitytojų, kurie, anot tos rusų patarlės, „smotrit v knigu, a vidit figu“ (žiuri į knygą, o mato špygą). „Kromeliu“ mes kooperacijos nevardinome, bet sakėme, kad jos išvaro iš biznio kromelius (jeigu esti pasekmings). Tai, rodos, galėjo būti visai aišku, ir tai galėjo suprasti kiekvienas, kad ir „vos temokas paskaityti“ žmogelis.

Antra, mes kalbėjome ne apie kooperacijas bendrai, bet tiksliai apie vartotojų kooperacijas, kuriomis „D.“ siūlė išganyti darbininkų klase. Dabar jisai jau ir pats susiprato, kad vienų vartotojų kooperacijų nepakanka, nes rašo, kad busimose kooperacijos tvarkoje

Gamybos tvarkymui reikia ne vartotojų kooperacijų, bet gamybos kooperacijų arba, kaip jas paprastai vadina, produktų kooperacijų.

Tuo būdu pats mūsų labai „žinantis“ kritikas prisipažino, kad jo „vienintelis“ receptas darbininkų išganymui buvo su didele skylė. O jeigu jisai būtų dar ilgiau pagalvojęs apie tą klausimą, kurio tokiu dideliu „žinovu“ jisai dedasi, tai jisai būtų suradęs, kad ir produktų kooperacijų dar nepakanka visuomenės gamybos tvarkymui. Be jų dar reikia, butent, ir kredito kooperacijų. Jeigu kooperacijos neturės savo bankų ir kitokių kredito įstaigų, tai jos niekuomet nepasiliuosuos nuo privatinio kapitalo kontrolės.

Šitą tiesą jau senai žino socialistai, kurie darbuojasi kooperacijose; todėl, pav. Lietuvoje mes matome didelį Kooperacijų Banką ir istisą eilę „liaudies bankų“, susijungusių su ta didžiaja įstaiga.

Praktika rodo, kad kai kur kredito sritis yra labiau prieinama kooperacijai, negu prekybos ir gamybos sritys. Štai Amerikoje jau didelio pasiekimo yra susilaukę darbininkų bankai, tuo tarpu kad vartotojų kooperacijos ir produktų kooperacijos čia iki šiol nieku būdu nenorėdavo tarpti. Amerikoje gal bus taip, kad tik kooperacijos bankai padės tvirtą pagrindą kitokių rusių kooperacijoms.

Taigi matote, kiek daug praziūrėjo „D.“, beskaitydamas tas knygas (jeigu jisai jas sakitė), kurios kalba apie kooperacijas. Bet kaip sakėme, kooperacija liečia tiksliai ekonominę visuomenės gyvenimo pusę. Ekonomija, tiesa, yra visos ko pagrindas, kaip tai skelbia „D.“ neapkeičiama materialistinė socialistų filosofija; bet ji nėra viskas. Ekonominiai žmonių reikalai labai žymiam laipsnyje priklauso nuo to, kaip yra tvarkomi valstybės mokesniai, kokią ji turi miltų politikos dalykų. Ką gi kooperacija mano su šiais dalykais daryti?

Anąkart So. Bostono laikraštis tų dalykų visai neminėjo, tik tvirtino, kad visus reikalus sutvarkysiančios „vartotojų kooperacijos“. Dabar jisai jau rašo ir apie „kooperatorių politinę partiją“. Reiškia, jau ir jis pripažįsta, kad grynai ekonominio pobūdžio organizacijomis visuomenės tvarką pakeisti negalima, kad reikia imtis ir politikos. Bet jeigu taip, tai ko „D.“ nori iš socialistų? Juk jie kaip tik ir yra tie žmonės, kurie sako, kad kovai prieš kapitalizmo sistemą reikia turėti ekonominę dirvoje unijas ir kooperacijas, o politinę dirvoje — politinę partiją. Jeigu kartaits sąlygos taip susideda, kad ta pati organizacija tarnauna ir ekonominiams ir politiniams tikslams — kaip, pav. Anglijoje, kur trade-unionai yra sudarę Labor partiją ir prie tos partijos yra nutarūsios prisidėti kooperacijos, — tai socialistai ir tam nespriešina.

Tuo būdu visas juozapinio laikraščio riksmas prieš socializmą yra tuščias burbulas. Jisai dar, beje, mėgina pasijuokti iš kai kurių socialistinių obalsų (kaip, „Visų šalių proletarai, vienykitės“ ir k.) ir stengiasi įrodyti, kad visuomenės darbo ir susisiekimo priemonių valdymas vedas prie „biurokratų diktatūros“. Bet tai tiksliai dar kartą parodo, kad „D.“ daugiausia mano apie save „žinojimą“, negu jisai iš tiesų žino. Koks gi, pav. jeigu mes visuomeniškas, bus valdymas toje „kooperacijos tvarkoje“ už kurią jisai stoji? Ir kodėl negrasina tas „biurokratų diktatūros“ pavojus kooperacijos tvarkai, o grasina tik socialistų mui?

Dar sykį primenam, kad ekonominė santvarka, kurios nori socialistai, yra kooperatyvė visuomenė, o ne kas kita. Tik

apie tos santvarkos įvykinimo būdus socialistai negalvoja taip juokingai, kaip So. Bostono laikraštis, kuris mano, kad vartotojų bendrovės, stelgdamos vis didesnes ir didesnes krates, pralobos, ims statyti kooperatyvishkas dirbtuves — ir „praris“ visą kapitalizmą. Jau nežino.

Apie Įvairius Dalykus

Ką sako Šaliapinas apie savo „nusikalt. i mūd“ bolševikams. — Surado trachomos bakterijas.

Ką sako Šaliapinas apie savo „nusikaltimą“ bolševikams. — Surado trachomos bakterijas.

Prieš kiek laiko F. Šaliapinas, garsus rusų dainininkas, atvyko į Londoną, kur jis turėjo su vieno laikraščio korespondentu pasikalbėjimą. Į klausimą, ką jis mano apie bolševikų į jį atkreiptas atakas, Šaliapinas atsakė sekamai:

„Aš pats nesuprantu kame dalykas. Iš bolševikų įvykinimo grantiškų laikraščių aš sužinojau, kad „Vserabis“ pareikalavo iš Sovnarkomo, idant iš manęs būtų „liaudies artisto“ titulas atimtas. Ar tas reikalavimas patenkintas, ar ne, — aš nežinau. Oficialio pranešimo kol kas neteko gauti. Bet triukšmas, kurį pakėlė „Vserabis“, mane labai stebina. Kurio būdu aš prieš juos nusikaltau? Mano sąžinė rami, ir aš nesijaučiu nusikaltęs. Gyvenime viskas galima; viena galim pasakyti: jeigu kurio žmogaus sieloje slepiasi artimas neapykantai arba pavydi jausmas, tai toks žmogus daug ką gali padaryti. Galimas dalykas, kad kaip tik tokiu jausmu ir vadovaujasi tie žmonės, kurie reikalauja atimti iš manęs „činus ir ordenus“.

„Kaltina mane tuo, kad aš paaukavau 5,000 frankų neturtingiems imigrantų vaikams. Aukojau aš ne pirmą kartą ir niekuomet, gelbėdamas nelaiminguosius, aš nekliausi kuriai partijai jie priklauso. Man svarbu ne tai, dešiniems ar kairiems, baltiems ar raudoniems aš pagalbą teikiu; svarbu tai, kad sulig savo išgalės aš teikiu pagalbą alkaniems žmonėms. Jeigu žmogus alkanas — as esu pasirengęs pavalgydinti jį. Jei tai nusidėjimas, — aš kaltas.

„Incidentas įvyko tokiu būdu. Atvykęs į Paryžių aš pakviečiau į savo butą šventiką, kad atliktų pamaldas. Cerkvės šventorių aš pastebėjau daug neturtingų žmonių. Tąsyk man ir atėjo galvon mintis pagalbėti jiems, o ypatingai vaikučiams. Aš pats juk tėvas. Duodamas 5,000 frankų vaikučių maitinimui, aš, drįstu jus užtikrinti, buvau toli nuo kurios nors politikos. O išėjo Dievas žino kas! Kyla klausimas, kodėl rusų žmonės mėgsta tiek daug politiką užsiiminti? Štai Rusijoje reikia butinai ją užsiimti, o aš pavargau, noriu atsiduoti išimtinai savo mėgiamam, artistiškam darbui, ir mano karščiausias troškimas yra tas, kad „Vserabisai“ paliktų mane ramybėje.“

Į klausimą, ką jis darys jeigu bolševikai atims iš jo liaudies artisto titulą ir sovietų respublikos piliečio teises, Šaliapinas pareiškė:

„Na, kas man daryti? Tegul. Paskelbs, kad Šaliapinas nėra liaudies artistas. O kam Šaliapinas dainavo, jeigu ne žmonėms? Na, o kraują permainingi jokiū būdu negalima, pas mane yra rusų kraujas! Paspartas niekis — ir drabužius nuo manęs galima nuvilkti! Nuo to reikalas nepasikeis.

„Tiesą pasakius, aš juos, bol-

mažiausia trys ketvirtadaliai šimtmečio, kaip socialistus ši tokios kudiškios svajonės nesuvalgina! Jie žino, kad kapitalistų viešpatavimo negalima panaikinti, nepanaikinus jų politinės galios. O „D.“ dar to nežino.

Ševikus, niekuomet nekritikavau. Valdžia, — reiškia ir nėra ko svarstyti. Štai ir mano paspartas sovietų. Bet juk ir prie caro valdžios aš dariau „prasikaltimus“. Kiek kartų aš tada pagelbėdavau žmonėms, esantiems kalėjimuose, aršioms revoliucionieriams! Ir dėliai to niekas man išmetinėjimū nedarė.

„Tiesiog nesuprantu, kas ten atsitiko. Vėl ta politika. O aš, pakartojau, politikas labai menkas. Rusija ir be manęs suras sau kelią.“

Po to buvo paklausta, ar Šaliapinas rengiasi į Rusiją važiuoti. Į tą klausimą garsusis dainininkas atsakė sekamai: „Ne, paliausokite mane nuo tos malonės. Kontraktais aš esu surištas dar ilgam laikui. Be to, — nenoriu. Man ten garstyčiomis veidą ištepti. Tokių dalykų ir liokajai pakęsti negali. Mane jaudina toks neteisingas atsinešimas. Tai tiesiog kvaila. Kodėl gyvenant Rusijoje reikia butinai būti bolševiku? Štai čia, Europoje, ne vokiečiai, ne francuzai, ne anglai, niekas neatina ir nereikalauja iš manęs, kad aš butinai bučiau prieš kiniečius nusistatęs. O juk ir čia yra komunistų. Nuo kiniečių malonėkite jau mane paliausokite! Aš maniau, kad jeigu Rusijoje aš turiu draugų, tai tik artistų tarpe. Pasirodė, kaip tik priešingai. Visai kaip pas Goradniečių: „Na, kad jau papiovė, tai papiovė!“

„Nesuprantu, ką man galima užmesti? Kad aš šampaną geriu? Bet juk aš šampaną perku ne „Vserabiso“ pinigais, ale savo. Primesti man ekspuatoriaus vardą negalima. Ne darbininkus išnaudoju, o savo balsą. Greičiau mane antre-

preneriai išnaudoja. Štai mano manadžeris Kašukas uždirba iš mano koncertų daugiau, negu aš. O Rusijoje ar neapsilaukavo mane, kai aš penkis metus dainavau už arbatą, cukrų ir miltus?“

Ant galo, buvo paklausta, ar Šaliapinas ir dabar emigrantų vaikams pagalbą teiktų. Dainininko atsakymas buvo sekamas:

„Aš padaryčiau tą pat, ką ir pirmą. Negu jau parodytu man tokį įstatymą, kad negalima alkanius vaikus šelpti. Bet ir tokiame atveju aš dar pagalvočiau. Pakartojau, mano sąžinė yra visai rami. Ir man nėra reikalo prieš nieką teisintis.“

Galimas dalykas, kad trumpoj ateityje be didelio vargo bus galima išgydyti trachomą, vieną pavojingiausių akių ligą. Prieš kiek laiko Dr. Hideyo Noguchi, iš Rockefeller Instituto, surado trachomos bakteriją. Vadinasi, dabar tikrai yra žinoma trachomos priežastis. O kuomet yra žinoma ligos priežastis, tąsyk galima jau surasti ir atitinkamas vaistas.

Dr. Noguchi yra japonų kilmės, kuris dabar gyvena Amerikoje. Mokslo pasauliui jis yra gan plačiai žinomas. Jis surado naujus vaistus sifiliui, šiltinei, raupams ir kitoms ligoms gydyti.

Trachoma yra nehygieniško gyvenimo pasekė. Žmogus, kuris turi trachomą, jokiū būdu negali į Ameriką įvažiuoti. Trachoma yra labai prasiplatinusi Egipte, Azijoje ir tarp Amerikos indėnų. 1925 m. buvo išegzaminuota 38,111 indėnų. Iš to skaičiaus 7,236 turėjo trachomą. 4,285 trachoma sergantiems indėnams reikėjo operaciją daryti. Apskaičiuojama, kad 19 nušimdyti indėnų serga trachoma akių liga.

— K. A.

SIUSKIT PER NAUJIENAS PINIGUS LIETUVON

To prašo Lietuvos žmonės ir taip pataria Lietuvos bankai

Lietuviai Daktarai

Ofisio ir Res. Tel Boulevard 5913
DR. A. J. BERTASH
3464 So. Halsted St.
Ofisio valandos nuo 1 iki 3 po pietų ir 6 iki 8 vakare
Res. 3201 So. Wallace Street

DR. MARGERIS
3421 So. Halsted Street
Tel. Boulevard 8483
Nuo 12 iki 3 po pietų. Nuo 6:30 iki 8:30 v. Sekmadieniai nuo 10-12

Telefonas Boulevard 1939
DR. S. A. BRENZA
Ofisio Valandos
9 iki 12, 1 iki 3 dienų
ir 6:30 iki 9:30 vakare
4608 S. Ashland Ave.,
Netoli 46th St. Chicago, Ill.

DR. M. T. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4601 So. Ashland, Tel. Boulevard 7820. Res. 6641 So. Albany Ave. Tel. Prospect 1930. Ofisio valandos 2-4, 6-8. Nedėlio 10 iki 12 d.

Dr. A. J. KARALIUS
Gydytojas ir Chirurgas
3803 S. Morgan St.
Chicago, Ill.
Tel. Boulevard 2160
— Valandos —
Nuo 9 iki 12 val. dienos ir
ir 6 iki 9 valandai vakare

A. MONTVID, M. D.
1579 Milwaukee Ave. Room 209
Kampas North Ave. ir Robey St.
Valandos: 1 iki 3 po pietų, 6 iki 8 vakare. Tel. Brunswick 4983.
Namų telefonas Brunswick 0597
Ultravioletinė šviesa ir diathermia

A. L. Davidonis, M. D.
ir DR. J. A. GOODHART
4910 So. Michigan Ave
Tel. Kenwood 5107
Valandos: nuo 9 iki 11 val. rytė; nuo 6 iki 8 val. vakare

Phone Canal 6222
DR. S. BIEZIS
Gydytojas ir Chirurgas
2201 West 22nd Street
(Cor. Leavitt St.)
Val.: 1-3 ir 7-8; Ned. 10-12 r.
Residence 6640 S. Maplewood Av.
Tel. Republic 7868
CHICAGO, ILL.

Dr. C. A. O'Brian
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
7909 So. Halsted Street
Nuo 3 iki 5 ir nuo 6 iki 8 vakare
Res. 6000 So. Campbell Ave.
Vincennes 6987 arba Hemlock 5524

A. K. Rutkauskas, M. D.
4442 So. Western Ave.
Tel. Lafayette 4146
Valandos: nuo 9 iki 11 v. rytė
Valandos: nuo 6 iki 9 val. vak.

Office Boulevard 7042
Dr. C. Z. VEZELIS
LIETUVIS DENTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
Ant Zaleskio Aptiekos
CHICAGO, ILL.

Res. 6600 So. Artesian Ave.
Phone Prospect 6659
Ofisio Tel. Canal 0257
DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 So. Halsted St.
Chicago, Ill.

SVEIKATA

Ši skyrių | Dr. A. J. KARALIUS—3303 S. Morgan St., Chicago, Ill.
veda | Dr. A. MONTVID—1579 Milwaukee Ave., Chicago, Ill.

Rašo Dr. A. Montvidas

Kaulų suminkštėjimas arba Rachitas

Anglai kaulų suminkštėjimą vadina rickets. Nors šita liga gali pasireikšti pas kudių da prieš gimimą ir pas suaugusius žmones, vienok tai reti atsitikimai ir apie tai nekalbėsime. Pas kudių ir augančius vaikus ji labai tanki, todėl apie tai ir užsimoka kalbėti. Ji paeina nuo maitinimo ir metabolizmo netvarkos, nors esama ir priedinių priežasčių. Labai yra menkas skaitlius vaikų, kurie šitos ligos visai neturėtų, ypač tarpe bėdnuomenės ir miestų gyventojų. Mineralinių druskų, ypač kalcio, stoka kauluose daro juos minkštus, kreivus ir gimdo kitus simptomus. Kadangi šitoje ligoje vaikas yra neramus, nemiega tinkamai ir yra linkęs prie konvulsijų, aišku, kad ir nervų sistema nėra tvarkinga. Apie simptomus kalbėsime toliau. Dabar pažūrėkime, kokios yra priežastys, kurios veda prie rachito, kad žinotum, kaip jo išvengti.

Pradedant iš pat šaknų, reikia pasakyti, kad žmonių tamsumas yra rachito priežastis. Tamsumą palaiko skurdas. Todėl didžiūmas vargšų vaikai serga šia liga. Amerikos negrai gyvena varge, todėl rasti negro vaiką be rachito yra retenybė. Italų didžiūma irgi dideli vargdeniai, nestebėtina, kad ir jų vaikai tankiau gauna rachitą, negu kitų tautų. Anglijos kaimiečiai gyvena vargingiau, ne-

gu miestiečiai, todėl kaime ten ši liga labiau paplitusi. Ir visuose distriktuose, kur gyvena rankelniai, kur susikimsimas tenementuose, stoka saulės šviesos, tyro oro, margo maisto, higienos ten rachitų pilna: vaikučiai išklisę, maži, išblyškę, keturkampas veidas, silpni neturi vikrumo, pribukusias protais, nervuoti. Sutraukiant į daiktą, trumpai galima pasakyti, kad rachito priežastys yra: stoka saulės šviesos, tyro oro, tinkamo maisto, tinkamo maitinimo ir švarumo. Yra patirta, kad vasaros metu, kuomet šitos stokos kiek sumažėja, rachitas atsitinka rečiau. Žiemos metu varguomenė gyvena susikimsusi, kur stoka oro ir saulės šviesos. Vasaros maistas su jos vaisiais ir daržovėmis, saulės nušvitintais daiktais ir karvių pienas turtingesnis vitaminais, negu žiema, yra geri daiktai.

Da nesenai buvo manyta, kad vienintelė kaulų suminkštėjimo priežastis yra netinkamas maistas. Mat yra faktas, kad karvės pienu ir kitais maistais maitinami kudiukai kur kas tankiau gauna rachitą, negu žinduoliai. Tame yra labai daug tiesos, bet ne visa tiesa. Didžiumoj atsitikimų motinos pienas kra geresnis kudiukui už visus kitus maistus. Pasitaiko, kad motinos pienas nėra geras; pasitaiko, kad ji miršta, serga tam tikrom ligom arba dėl kokių priežasčių negali arba nenori kudių žindyti. Net ir žindamas kudiukas gauna rachitą, jeigu stoka jam oro, saulės šviesos ir tinkamo pasimankš-

nimo, jeigu jis kepinamas storo drabužiuose ir tt. Apie maistą tiek galima pasakyti, kad joks maistas kaulų suminkštėjimo nedarė; stoka maisto, kuriame yra prieš rachitinių medžiagų ir maisto perviršis kreipia prie rachito. Dr. Pritchardo teorija apie maisto perviršio suvartojimą veikia ir išaiškina, kodėl rachitas gaunamas. Dalis maisto perviršio pavirsta į glikogeną ir riebumą ir pasilaukia kune; kita dalis sušoka ir virsta į šilumą ir energiją; trečioji, nepilnai sušokusioji dalis plaukioja kraujyje ir krumpščiavida, ir kad jas neutralizuoti, yra traukiamos iš kūno įvairios druskos, — taigi ir kalcio druskos iš kaulų. Vaikas, kuris nėra per daug vystomas ir rėdomas, kuris nešamas į orą, suvartoja daug maisto šilumai; vaikas, kuris leidžiamas minkštinti, suvartoja daug maisto energijai. Degimas arba oksidacija jo kūne žymus ir nėra progos pasidaryti, tiek daug rugščių. Saulės šviesa ir tyras oras irgi didina degimą arba oksidaciją. Pastaraisiais laikais tapo ištirta, kad tuli maistai, ypač treskos aliejus, turi savyje saulės spindulių, todėl didina oksidaciją ir veikia prieš rachitą. Net karvių pienas, kurios ganosi saulėtose ganyklose, yra geresnis prieš rachitą, negu uždarytų karvių arba tamsiuose pavėsioose besiganančių. Tulus maistus galima nušvitinti kvorco žibintu (ultravioletine šviesa) ir jie tuomet veikia prieš rachitą.

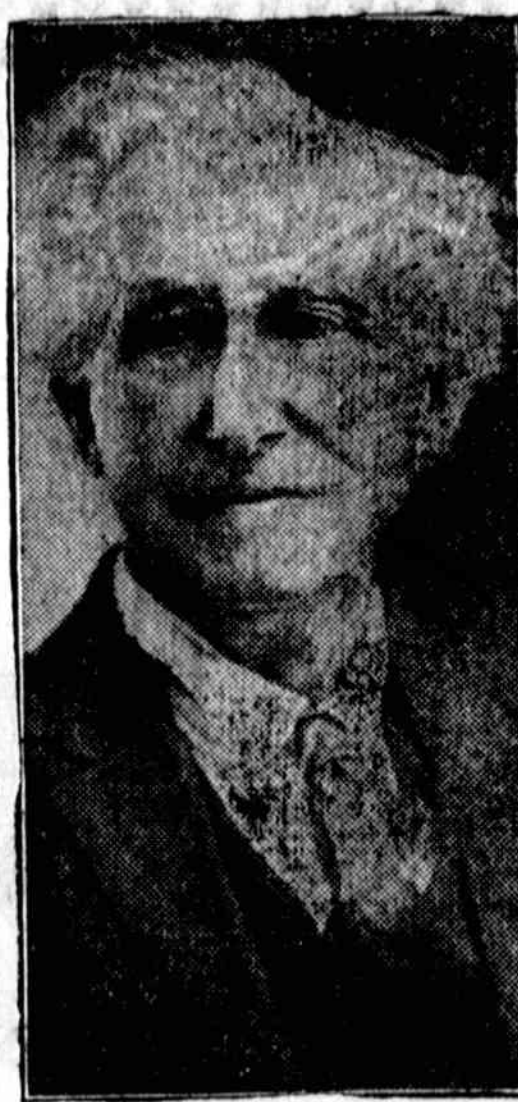
Svarbu žinoti, kodėl šita liga vadinama kaulų suminkštėjimu. Nors trumpai žvilgtelėkime, kas darosi kauluose. Jie darosi nepanašūs į tikrą kaulą, o minkšti, kaip kempinė arba pintis. Perpiovus, kaulas randamas netik minkštas ir korėtas, o ir raudonesnis už normalų. Smul-

kiau pagonėlavus jame randame kraujagyslių paviršius, celės nesuoliuotos tinkamai. Normaliame kaule mineralinių druskų esama apie 65 nuošimtis, rachityje tik apie 25 nuošimtis. Ilgųjų kaulų galai stori, nes kremzlė peraugusi, o visos kitos kaulo laibas, plonas ir silpnas. Nuo kuno svarumo arba raumenų tempimo ilgieji kaulai išlinkę, iškrypę. Šonkauliai ir krutinės kaulas nelygūs, krumpšėti, kartais išlinkę ir neretai sugadina krutinės formą. Stuburo arba nugarauklio kaulų minkštumas ir krumpštumas neretai išlenkia stuburą į kurią nors pusę arba prieką bei užpakalį ir vaikas tamkalkių druskos iš kaulų. Galvos kaulai irgi pastorėja kaktą atsikiša, galmas darosi storesnė, kaulas vienas su kitu greitai nesuauga, todėl minkštos vietos da randama pas 5 ir 6 metų vaikus. Dantys greitai nedegsta ir išdygę greitai ištrumpa. Dėl kaulų silpnumo letenuose, jos kartais išauga plokščios ir kankina visą amžių. Strėnų kaulų iškrypimai rachityje neretai moterį daro netinkama gimdyti kudiukus.

Nors rachitis žmogaus gyvenimo bėgyj ir dingsta, vienok jis palieka pėdsakus, kurių tuli daro daug nemalonumo. Anksčiau dantų netekimas, klišumas, sutraukta krutinė, atsikišusi kaktą keturkampis veidas, kuprotumas, pelvio pas moteris susiaurėjimas, plokščios letenos, organų iš vietos išlinkimas, amžinas virškinimo pairimas, nervuotumas — gana tankiai yra rachito pasekmės.

Kaip pastebėti rachitą prasidedant

Liga paprastai prasideda po 4 mėnesių nuo gimimo. Jei priežastys atsiranda tik vėliau, kudiukas gali būti senesnis. Didžiūmą kudių gauna da iki



Richard H. Copeland, 83 m., iš Polson, Mont., galbut seniausis laikraštininkas Amerikoje, leidęs laikraščius Wisconsin, N. Dakota, Iowa, Idaho, Minnesota ir Montana valstijose, dabar dirbąs spaustuose.

dviejų metų amžiaus. Pirmiausia galima pastebėti, kad kudiukas galva prakaituoja, ypač miegant. Jis yra neramus ir nemiega ramiai. Apetitas yra prastas, viduriai kietėja, dantys nedegsta laiku, galvos kaulai nesuauga ir randasi minkštos vietos. Ilgai ima, kol kudiukas laiko galvą tampriai, kol jis ima sėdėti tiesiai, kol ima stovėti ir vaikščioti. Raumens minkšti ir pobiurę, kunas išblyškęs. Raumenų silpnumas pasireiškia jų menkumu ir taurumo neturėjimu, todėl nelengva galvą laikyti tiesiai, todėl nugarą išlinksta, keliai ir alkūnės atsikiša, skrandis ir kepenys paslenka žemyn ir pilvas tampa didelis, atsikišęs. Šitas organų traukimas žemyn sudaro ir kru-

tinės formą. Čiupinėjant alkūnes ir kelius, galima rasti juos žymiai pastorėjus. Ant šonkaulių krumpšliai tartum davatkos rožančiai. Kaktos kaulas vis labiau atsikiša, viršugalvio kaulai nesuauga ir randama tarpe jų minkštas tarpas. Galva palengva darosi keturkampė. Dantys išdygę vėliau, negu reikia yra karpuoti, nelygūs, minkšti, greitai trupa. Net nedaug sutrenkus kaulai lužta ir negreitai suauga juos sustačius. Ilgieji kaulai laiku bėgant išlinksta ir kojos pasidaro panašios į lankus. Neretai taip pat darosi ir su rankomis. Letenos pakrypsta ir einant gali viena kita kliudyti. Tėvams gali išrodyti, kad jos paraližuotos. Veidas išblyškęs, venos išpurpusios, ypač galvos odoje, ant kaktos, krutinės ir pilvo. Kudikio neramumas pasireiškia tuo, kad jis nemiega ramiai, vartosi, šoka iš miego, tankiai verkia, neruojausi, kilnojant jį lengva užgauti ir jis verkia, t. y. opus. Raumens jo trukčioja, lengvai ir tankiai gali įpulti į konvulsijas. Gali pasireikšti įvairūs neurozai, histerija ir kiti Protu vaikas irgi paprastai silpnėnis už tuos, kurie neturi rachito. Gali

buti laukų padidėjimas kakle, pažastyse ir kirkšnyse. Blužnis irgi kartais padidėja.
(Bus daugiau)

GYVENIMAS

Mėnesinis žurnalas
Antanas Žymontas
Redaktorius-Leidėjas
900 W. 52nd Street
Chicago, Ill.
Tel. Boulevard 3669

Gyvenimai Turinys Rugp. mėn.
Siela ir Medžiaga
Musų amžius
Julius Janonius — eilės,
Iš Cikliaus Kalėjimo — eilės,
Ištraukų ištraukos.
Iš mano atsiminimų,
Zemiatė

Prenumerata metams \$2
Pusmetų \$1
Kopija 20c

Feen-a-mint

Liuosuotoja
Jūs kramtysit
Kaip Gumą
Soknis Tik
Mėtos

VITAMINŲ-BADAS

Sulaikytojas progreso vaikų mokyklose tankiausiai yra priežastimi badavimas dėl stokos vitaminų arba nedavalgymas. Nėra taip didelė bėda dėl stokos maisto, kaip dėl stokos vitaminų rūšies.

SCOTT'S EMULSION

yra malonus vartoti ir geras budas užtikrinti vaikams užtektinai sveikatą budavojančių vitaminų iš cod-liver aliejaus. Scott's Emulsion yra specialiai naudingas dėl pagalbėjimo berniukams ir mergaitėms, namie ar mokykloje, dėl gero maisto ir gero atrodymo.

Visuomet reikalaukit Scott's Emulsion!

Scott & Bowne, Bloomfield, N. J.



26-46

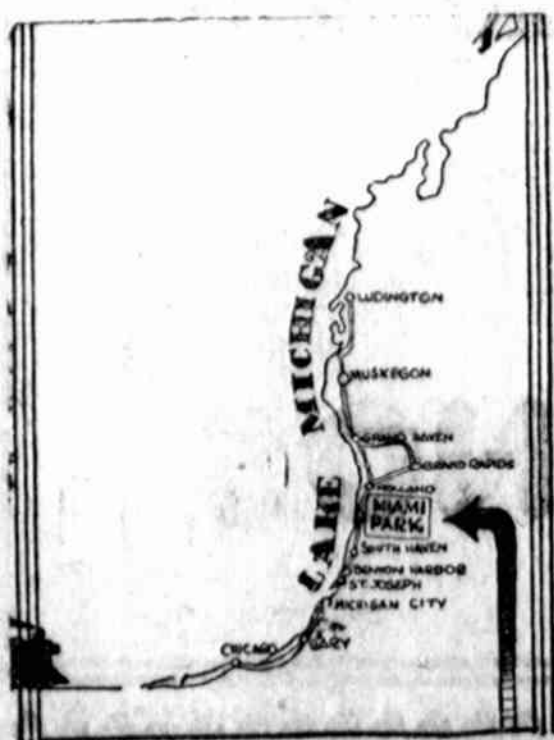
NIEKAD DAUGIAU TOKIOS PROGOS JAU NEBEBUS

Tokios žemos kainos turėjo pakilti

Kuomet mes siūlėme tuos didelius 30 pėdų lotus Lith-Manor po \$125, nuosavybę besirandanti šalimais buvo parduodama nuo \$400 iki \$800 už 25 pėdų lotą. Mes laikome šias žemas kainas taip ilgai kaip tik galėjome, bet rugp. 14 d. nuo vidurnakties jusų proga nusipirkti už \$125 bus dingus ant visados. Tai gi PIRKITE DABAR, su kiekvienu nupirktu lotu jūs gaunate DYKAI Naujienas 6 mėnesiams, ir narystės ženklą Scotsonia Club House. Šis Club House randasi ant šios nuosavybės.

JUMS BUS SMAGU LITH-MANOR

Ne viena kita vieta Amerikoje neturi geresnio oro, — toli nuo bildėsio, purvo, dumų — tuo tarpu ji randasi taip arti, tik kitoj pusei ežero. Privažiuoti galima dviejų kompanijų laivais, dviejais gelžkeliais, trijų bosų linijomis ir važiuoti geriais keliais automobiliu — transportacija yra kuopuikiausia. Tamstai Lith-Manor, taip pat gerai patiks, kaip tiems šimtams žmonių, kurie tenai buvo nuvykę.



Paskutinės kelios dienos NAUJIENOS LITH MANOR

Nuo to laiko kaip Naujienos pradėjo skelbti savo naują Vasarnamių Rezortą, jau parduota daugiausiai kaip 300 lotų. Čia jūs nusipirksite sau nuosavybę tarpe savo gerų draugų, čia ant geriausio oro jūs galėsite lošti golfą, galėsite žuvalti, plaukyties gerame Michigan ežere, kuris randasi tik 2 bloakai atstu, ar daryti kas jums geriausia patinka. Čia jūs galite dykai naudoties gražaus Scotsonia Kliubo svetingumu, ir viešėti taip ilgai, kaip jums patiks. Jokia kita vieta ne siūlo tiek smagumų kaip Lith-Manor.

Kainos pakils nuo Rugpjūčio 14 d. Dar liko pusantros savaitės kuriose jūs galite nupirkti pastebėtinai žemomis kainomis. Pėtnyčia, Subatą, Nedėdienį ir Pirmadienį dykai rengiamos ekskursijos. P a t e l e f o n u o k tuojaus į Naujienų Ofisą rezervuodamas sau vietą arba iškirpk ir prisiųsk šį kuponą. Jūs turite veikti DABAR.

Kaina \$125 padengia ir 6 mėnesių prenumeratą ant NAUJIENŲ.

Tik keletą sekamų dienų kaina bus

\$125

Rugp. 14-to, nuo vidurnakties nauja kaina \$195

PIRK DEL PELNO

Didžiausia Amerikoje proga ateina ir jį bus Rytyniuose Pakraščiuose Michigan ežero. Didžiausios Chicagoje Real Estate firmos investavo supirkime šių žemių daugybę pinigų, ir dabar jie pradeda garsinti savo išpardavimus. Ateinančiais metais kainos pasidvigubins, pasitrigubins arba net bus keturius syk brangesnės. Bet nėra kainos žemesnės Naujienų kainos. Beto prie jų nėra tiek ekstra pasiūlymų (dykai narystės ženklą Scotsonia Club House ir dykai 6 mėnesiams Naujienų prenumeratą). Taigi, apsvarstyk ir padaryk nutarimą DABAR. Šis yra geriausias pasiūlymas ir mes raginame, kad NUPIRKTUMETE.

NAUJIENOS
1739 So. Halsted St.
Chicago, Ill.
Litva Manor Prenumeratos Dept.

Be jokios atsakomybės pirktume lotų, malonėkite man prisiųsti pilnas informacijas apie Litva Manor Pasiūlymą.

Vardas

Adresas

Telefonas

NAUJIENOS

— Rengia —

Milžinišką Atletinį

PIKNIKA

Nedėlioj,

Rugpjūčio-August 21, 1927

CALUMET GROVE,

Blue Island, Ill.

Pradžia 10 valandą ryto.

Tikietas asmeniui 50c.

Šis antras atletinis Naujienų piknikas bus dar didesnis ir dar gražesnis negu pirmiau buvę Naujienų piknikai. Žinomas lietuvių lengvojo svorio čempionas-Karolis Požela-suorganizuos visus žymiausius lietuvių atletus ir parodys to-



K. Požela

kių mandrybių ir štukų šiame Naujienų piknine, kokių dar iki šiol nė vienam neteko matyti. Todel butinai dalyvaukite visi šiame Naujienų atletiniame piknike. Čia bus juokų, džiaugsmo ir smagumo kiekvienam iki valiai.

Kviečia visus atsilankyti,

NAUJIENOS

au lietuvių apsigyventi ir
mukus perkasi. Tiktai viena
da, kad vietos lietuviai ne-
ri savo paskolos banko (spul-
s). Ir lietuviai turi viską ati-
oti svetimaučiams. Ar nėra-
jų jie sutverti patys savo
ulka? Iš to turėtų geras pa-
kmes, ba pinigai yra visiems
tikalingi paskoloms. Turite
si vietos lietuviai pagalvoti
ie tai, kad neatsilikus nuo ki-
oloniju. —**Report.**

Tarp Chicago Lietuvių

Roseland

Vargiai pasiseks A. Yonaičiui uždėti cenzūrą ant "Naujienu" Reporterio. Vargiai pa-
vyks jam išgelbėti ir komu-
nizmą nuo susmukimo. Aukos
Maskvos reikalams nieko ne-
gelbės.

Golden Star klubas gyvuoja
jau septyni metai. Kada tasai
klubas tvėrėsi, tai tada musų
komunistai bolševikai klubą
vadino "bomų" klubą ir sa-
viškiems draudė į klubą ra-
šyti.

Klubas savo keliu augo ir
augo taip nariais, kaip turtu.
Bolševikams gimė geras apeti-
tas ir jie nusitarė eiti į klubą
ir užvaldyti jį.

Į klubą pradėjo rašyti vi-
si bolševikai, bet P. Petronis
buvo neprirašytas ir klubo ga-
lutinai užvaldyti bolševikams
dar nepavyko. Reikėjo prirašy-
ti ir Petronį.

Bet Petroniui betruko tik po-
ros savičių iki 40 metų. Klu-
bas, abejodamas dėl jo metų,
pareikalavo iš jo metrikų, ir
tame susirinkime nepriėmė
Petronio. Aš, gerai žinodamas
komunistų tikslus ir jų prie-
mones, įdėtinai draugijomis, ir
prilyginau juos parazitams. Už-
tenka tik prisijūriūti, ką jie
darė su Susivienijimo 36-ta
kuopa ir ką jie daro jos vardu
dabar, ir kiekviena žmogus,
kuris turi nors biskį proto, su-
pras, kad parazitai palyginimas
kaip tik tinka komunistams.

Bet grįžkime prie Petronio.
Yra žinoma, kad Petronis aną
metą Stančiko svetainėje su
savo sekėjais išardė socialistų
praktikas. Taipgi Petronis su
savo davatkomis kėlė lermą ir
norėjo išardyti socialistų su-
rengtą protesto mitingą prieš
Lietuvos fašistus, įvykusi prie-
tą gruodžio mėnesį, kuriame
kalbėtoju buvo "Naujienu" re-
daktoriūs Grigaitis.

Petroniui pirmininkaujant
Vytauto Draugijai No. 2, per
kelis metus ėjo lermas draugi-
joje. Susirinkimai nusitęsdavo
po 3-4 valandas. Dabar, kai
jau yra kitas pirmininkas, su-
sirinkimai užsibaigia į pusę va-
landos ir Draugijos reikalai yra
tvarkoj. Jokio lermo dabar ne-
bėra, ir draugijos nariai žino,
kas kėlė lermą.

Petronis ir M. Bacevičius, ku-
rie bosauja SLA 139-toj kuop-
poį, ir jų draugai visuomet bu-
va prieštastimi lermų toį kuop-
poį. Kitiems jie ir balsą atima,
pavyzdžiui, Švitrai ir Ražans-
kiui, todėl kad šie kenkia bol-
ševikų raudonajam bižniui.

Petronis su Bacevičiumi, be-
bosaudami, suardė SLA 2-rą
apskritį. Ir į kokią tiktai drau-
giją tie gaivalai įsiburiauja, vi-
sur tas griovimo darbas yra
daromas. Negalima abejoti, kad
Petronis su Bacevičiumi mė-
gins bosauti ir klube.

Kai Bacevičiui pasiseks su-
traukti į klubą savo jėgas, tai
progai pasitaikys jis atimins
balsą tiems, kurie daugiausia
priešinsis, kaip kad atėminėja
Susivienijimo kuopoj, ir tada

jis ir jo draugai galės šeimini-
kauti kaip tinkami. Juk jie
tam yra specialistai. Gėdos jie
neturi. Todel tai jiems ir buvo
paskirtas parazitų vardas, vi-
sai neličiant klubo, nei klu-
bo narių.

O p. Yonaitis, matydamas,
kad čia visos Maskvos apašt-
lų slaptybės bus atidengtos,
šoko ginti savo kolegas. Ir kad
visą tai paslėpus, šaukia, jog
"Naujienu" Reporteris padaręs
klubiui materialų nuostolių ir
jog tai būtų sustabdyta! Reiš-
kia, p. Yonaitis norėtų užimti
"Naujienu" Reporteriui burną,
idant šis neišvilktyt raudonųjų
biznių paslaptis aiškėn!

"Vilnės" 162-me numeryje
Yonaitis ragina klubo valdybą
surasti ir nubausti Reporterį.
Šito gali reikalauti tik tai komu-
nistai ir fašistas: esą, ne-
leistina skelbti, kurie kandida-
tai būna nepriimami. Juk klu-
bas ir neskelbė, o reporteriam,
kuris skelbia žinias, neuždraus-
ta. Ir Yonaičiui "Naujienu"
Reporterio nepavyks nubausti
dėl tos paprastos priežasties,
kad mes gyvename Amerikoje,
o ne sovietinėje raudonųjų biz-
nierių Rusijoje.

O kaip gi bus su ponu Yonai-
čiu? Ar ta bausmė neatitiktų
geriau ponui Yonaičiui? Yonai-
tis sakosi esąs pilnas klubo
narys. O kada klubas pradėjo
organizuoti besboto tymą ir
prirašinėti daugiau jaunų nau-
jų narių, tai Yonaitis šokosi
organizuoti "Vilnės" ir "Wor-
kerio" tymus, idant neprilei-
dus jaunuosius prie Golden
Star klubo.

Ar tai, pone Yonaiti, skaitai
pasidaryti klubui? Ir ar ma-
nais, kad žmonės šito veid-
mainio mums supranta? Patsai
kenki klubui, o nori, kad už
tai būtų "Naujienu" Reporte-
ris nubaustas!

Pone Yonaiti, tamsta dar ne-
priklausai klubui, kada "Nau-
jienu" jau tarnavo klubui, ir
jos tarnaus. Cenzuros ant
"Naujienu" ir Reporterio už-
dėti nepasiseks. Jei nori išgel-
bėti smunkantį komunizmą ir
jojo raudonąjį bižnį, ieškok
kitokių priemonių. Kabinėjima-
si prie Reporterio jų neišgel-
bės. —Rep.

Ar jūs žinote, kad

Manoma, jog ant mėnulio nėra nei
oro, nei vandens. Tūkstančiai metų
atgal ant mėnulio buvo baisus pavė-
rė, kurioje išsiveržimai, kurie pavertė
visą jo paviršių į nusidreikusius kal-
nus, kuriose jų yra net 20,000 pėdų
aukštį; todėl tarpukalnėse yra
staciai nepasiekiami plyšiai. Mėnu-
lio paviršius rodois tuščias ir negali-
ma matyti, kad koks nors gyvas su-
tvėrimas arba gyvastis ant jo būtų.

Ar jūs žinote, kad nepaėjo nei vi-
ny metų kad, kuriose nepasidau-
gintų armija Helmar mėgėjų. Susipa-
žink ir pamėgink Helmar dar žiandė.
SLA 226 kuopa laikis savo mėne-
sini susirinkimą Nedėlioį, August 7
d. 10 val. rytė, Liuosybės svet., 1822
Wabansia Ave.

Visi nariai malonėkit atsilankyti ir
kurie esat atsilikę mokėsiu, ma-
lonėkit užsimokėti. K. Čepulevičius,
raštininkas.

Nėra kito šaltinio

iš kurio plauktų

tiesk naudingų žinių

— Rep.

— Rep.

— Rep.

— Rep.

— Rep.

— Rep.

— Rep.

— Rep.

— Rep.

— Rep.

— Rep.

— Rep.

— Rep.

— Rep.

— Rep.

— Rep.

— Rep.

— Rep.

— Rep.

— Rep.

— Rep.

— Rep.

— Rep.

— Rep.

— Rep.

CLASSIFIED ADVERTISEMENTS

Announcements

Roseland — Aukštinės švaidžės L.
P. ir P. Klubo mėnesinis susirinki-
mas įvyks 5 d. rugpjūčio, 7:30 val.
vak. K. Strumilo svet.

Visi nariai bukit susirinkime, bus
knųgu peržiūrėjimo komisijos rapo-
tas ir kiti svarbūs reikalai. J. Kirka,
raštininkas.

SLA 36 kuopos nariams pranešu,
kad užsimokėti duokles jie gali
pas mane namuose (3200 Lowe
ave.). Eidamas finansų raštininko
pareigas, noriu atkreipti kiekvieno
36 kuopos nario dėmesį į tai, kad
jūsų teisės susivienijimo pirma-
usia priklauso nuo to, ar esate už-
simokėję mokesčius, ar ne. Narys,
neįsimokėjęs per tris mėnesius,
esit suspenduojamas. Taigi, kieno
mokesčiai užvilkti, atleiskite, nelauk-
dami, kol įvyks kuopos susirinki-
mas, pas mane į namus ir užsimo-
kėkite. — J. Balchunas.

SLA 36 kp. finansų — R. S.

Jaunų Liet. Amerikoj Tautiškas
Klubas laikys mėnesinį susirinki-
mą Penktadieny, Rugpjūčio 5, 7:30 v. v.
Lietuvių Auditorijoje, 3133 So. Hal-
sted St. Visi nariai malonėkitė laiku
pribūti, nes randasi daug svarbių da-
lykų aptarmų. S. Kunevičia, rašt.

JUBILEJINIS PIKNIKAS
Baltgudžių Tautiška Draugija ren-
gia Polonia Grove, Higgins ir 61st
Ave. 5 metų apvalkšiojimo pikniką,
August 7 d., 1927 m. Kalbės geri kal-
bėtojai Adv. K. Gugis, Prof. A. Suš-
ko, Doz. Mauer Tarpautinis atstovas
apsaugai Politinių kalinių ir kiti.

Bus muzika. Pelnas eis Vilniaus
miesto Politinių Kalinių naudai.
Kviečia Komitetas.

SLA 260 kp. susirinkimas atsisbu
Rugpjūčio 7 d., Sekmadieny, 2-ta v.
po pietų. Nariai virš minėtos kuopos
malonėsite atsilankyti, nes randasi
svarbių reikalų apsverstymui. Taipgi
jei nepamirškite ir savo draugus atsi-
vesti prisirašymui prie viršminėtos
kuopos. Taipgi nepriklausantieji, ku-
rie idomijautė SLA, meldžiu atsilan-
kyt P. M. M.

Minio Lietuvių Pašėlos Klubas
laikys savo mėn. susirinkimą, Penk-
tadieny Rugpjūčio 5 d., 8 val. vak.
Lietuvių Auditorijoje, 3133 So. Halsted
St.

Visi klubiečiai esate kviečiami pri-
būti į susirinkimą, nes randas daug
svarbių dalykų dėl aptarmos. A. La-
zaukas, sekr.

Brighton Park — SLA 176 kp. susir-
rinkimas įvyks Pėnyčioį, Rugpjūčio
5 d., Jokantų svet., 4138 Archer Ave.,
7:30 val. vak. Malonėkitė buti visi
laiku, nes yra daug svarbių reikalų.
Taipgi ir naujų narių atsivėskite pri-
rašyti prie SLA. A. Trejonis sekr.

West Side — Dr. Vinc. Kudirkos iš-
važiavimas įvyks Nedėlioį, Rugpjūčio
7 d., į Lyons miškus, už seno buvusio
Cernausko daržo.

Šitas išvažiavimas yra svarbus;
nes bus primami nauji nariai už dy-
ką nuo 15 iki 25 m. be jokio įstoimo
mokesčio. Taipgi ne vienas nepa-
leiskit šito išvažiavimo, kuris esatų
jų metų ir galitė naudotis šita pro-
ga.

Be jokio atidėlioimo atvažiokite,
draugai ir draugės į miškus, kur smag-
iai praleisime laiką, ir kurie norėsi-
tė, galėsite patapti šios draugijos na-
riais ir narėmis. A. Rušinskas.

Cicero, Ill. — Lietuvių Raudonos
Rožės Paš. Klubas laikys mėnesinį
susirinkimą Penktadieny, Rugs. 5 d.,
7 val. vak. W. Lukštos svet., 1500 S.
49th Ave. Visi nariai dalyvaucki,
nes turime daug svarbių reikalų ap-
tarti. Ben. Tumavičia, rašt.

Sinnno Dankanto Dr-ja laikys mė-
nesinį susirinkimą Sekmadieny, Rug-
pjūčio 7 d., 12 val. dieny, Chicagos
Lietuvių Auditorijos svet., 3133 So.
Halsted St. Visi nariai butinai pri-
bukite į susirinkimą, nes yra svarbus.
P. K. nut. rašt.

Vaidylų naktis. — Visi Vaidylų, jų
draugai ir visi geri Lietuviai renka-
si Subotę, Aug. 6 d., Cernausko dar-
že Saulė nusileidus. Perkunas.

— Rep.

For Rent

RENDON 6 kambarių moderniškas
flatas, garų šildomas, \$60 rendos mė-
nesiui, 5647 S. Rockwell St.

ANT RENDOS didelis kampinis što-
ras su 4 kamb. Nepaprastai tinkama
vieta del lietuviškos aptiekos arba bar-
bernės. Neturintis aptiekos šitoj apie-
linkėj per 3 ketvirtinias mylias. At-
sišaukit jas savininką. A. Miliaukas,
1247 S. Cicero Ave., Cicero, Ill. Phone
Cicero 205.

RENDAI 6 kambarių flatas, šviesus
ir svarus kambarių su namu. Renda \$25.
Matyle galima visados. J. Jacikas,
545 W. 37th St.

RENDAI štoras tinkantis del viso-
kio bižnių. Fikturial randasi štorė.
Tik reikia savo skėly. 4 kambariai del
gyvenimo. Renda \$25.00. 3628 South
Union Ave. 2 užp.

ANT PARDAVIMO grosernė arba
pajieška partnerio. Butų geistina,
kad atsišauktų moterų, vienai per-
sunku. 3423 So. Halsted St.

Personal

PAJIEŠKAU savo švogerio Cipri-
ono Brižio, paeina iš Rimų kaimo,
Erzvilko valsė. Jis pats arba ka-
apie jį žino prašau su manim susi-
note, busi dėkingas. Izidorius Mil-
lius 1931 Evergreen Av., Chicago, Ill.

Help Wanted—Female

OPERATORKŲ, basterių, ran-
koms siuvėjų prie moterų dres-
sių.

Kreipkitės:
LIPSON BROS.
325 W. Adams st.

Help Wanted—Male

REIKIA darbininkų, gali būt paty-
rė arba ne, tik tinkami tam darbu,
paprastai išmokėjimui. Dirbant vi-
sada galima užsidirbti 500 j. savaitę
ir daugiau. Kreipkitės asmeniškai, va-
kara: Ketvergso, Subatos ir Utarnin-
ko nuo 7 iki 9 W. H. Novick Realty Co.,
1558 W. 79th St., Room 220.

REIKALINGI agentai pardavinēt
gydulos ir žoles po namus, duodam
didelį nuobūti. Ozerus Drug Co.
3813 So. Halsted St., Chicago, Ill.

REIKALINGAS patyręs bučeris,
kuris moka važiuoti troku. Gera už-
mokestis. Paslaūs darbas. 13958
Greenbay Ave. Burnham, Ill. Telefo-
nas 9870 Burnham.

Lietuviškai kalbantis, smagiai
atrodantis vyras! Aš jums ga-
liu pasiulyti progą, su pagel-
ba kurios padėginsite savo
įplaukas. Nuolatinis darbas, su
didele ateicia. Vienas mano
tarnautojų, kuriam šis bižnis
buvo visai naujas, uždirbo per
nai \$10,000. Jūs galite tą patį
atlikti. Klauskite: **General Ma-
nager, Room 660, First Natio-
nal Bank Building, 31 S. Clark**
St.

Lietuvius Salesmanas reikalingas
Pastebėtina progą salesmanui,
kuris turi patyrimo, arba kuris
galės atsakyti reikalavimams
vaikštinėti po cigarų krautu-
ves, drug štorius, grosernes ir
kėndžių krautuves Chicagoj ir
apie linkėse ir atstovauti senai
įgyvendintą whole sale taba-
kos jobberį įstaigą. Turis nuo-
savą karą ir galintis kalbėti
lietuviškai ir čekiškai paei-
daujamas. **TARR CO., 3600**
Ogden ave., tarpe 9 ir 11 val.
ryto.

LIETUVIS Salesmanas reikalingas.
Pastebėtina progą salesmanui, kuris
turi patyrimo, arba kuris galės atsa-
kyti reikalavimams vaikštinėti po ci-
garų krautuves, drug štorius, grose-
rnes ir kėndžių krautuves Chicagoj ir
apie linkėse ir atstovauti senai įgy-
vendintą wholesale tabakos jobberį į-
staigą. Turis nuosavą karą ir galin-
tis kalbėti lietuviškai ir čekiškai pa-
gaidaujamas. **TARR CO., 3600 Ogden**
Ave., tarpe 9 ir 11 v. r. Rockwell 4438
ryto.

LIETUVIS Salesmanas reikalingas.
Pastebėtina progą salesmanui, kuris
turi patyrimo, arba kuris galės atsa-
kyti reikalavimams vaikštinėti po ci-
garų krautuves, drug štorius, grose-
rnes ir kėndžių krautuves Chicagoj ir
apie linkėse ir atstovauti senai įgy-
vendintą wholesale tabakos jobberį į-
staigą. Turis nuosavą karą ir galin-
tis kalbėti lietuviškai ir čekiškai pa-
gaidaujamas. **TARR CO., 3600 Ogden**
Ave., tarpe 9 ir 11 v. r. Rockwell 4438
ryto.

Musical Instruments
Muzikos Instrumentai
\$750 Player Pianos už \$105 su ro-
lėmis ir būčium. Pamatyk 6136 So.
Halsted St.

Furniture & Fixtures
Rakandai-Įtaisai
\$60,000 vertės naujų bankruto ra-
kandų. Sutaupykite pirkdami šiuos
naujus rakandus. Pigiai greitims
priejams. Gražus Mohair parloro se-
tas, riešutiniai valgomieji kambario se-
tai, bufetai, 2-3-4 smotų mieguolinių
sėdai, Wilton kaurai, lempos, veidro-
džiai, stalai, Coxwell kreslai, 4 kam-
barių outfitas tik \$840. Dykai desta-
tų. Fireproof Storage, 6542 N.
Clark St., atdara vakaras iki 10, 2
blokai N. nuo Deyon Ave.

Furniture & Fixtures

PARDAVIMUI 3 kambarių rakandai,
gerame stovyje, galima gauti ir kam-
barius parendavoti. Renda pigi. Maty-
ti galima nuo ryto iki 10 val., o su-
batomis visą dieną.
1009 W. 19th St.
2nd fl. Front

PARDAVIMUI Elektrikinė ledui
mašina, pompa del vandens, luch
kaunteris. Daiktai mažai vartoti.
Parduosiu pigiai. Aurora, Ill. Telefo-
nas 5077.

Business Chances

PARDAVIMUI cigarečių, kėndžių,
notions krautuvis su namu. Apie-
linkė miestą, 1707 So. Halsted St.

PARDAVIMUI bučernė ir grosernė
arba priimsiu pusininką. Pardavimo
priežastis svarbi. 4503 S. Wood St.

PARDAVIMUI Delicatessen, kėn-
džių, ice cream krautuvis. Geras bi-
znis, apie linkė miestą, Bergenais. 5
pagyvenimui kambariai prie krautu-
vės. 5129 So. Halsted St.

PARDAVIMUI groseris, 4 pagyve-
nimui kambariai užpakaly. 2612 W.
47th St.

PARSIDUODA Grosernė ir saldaini-
nių krautuvis. Renda pigi ir geroje
vietoje, arti 47th St. 4650 S. Sacra-
mento Ave.

PARSIDUODU groserne arba pri-
imsiu partnerį su mažu kapitalu. 535
West 45th St.

Didelė progą atidaryti restauran-
ą, visi restaurano fikturial ant vietos,
kurios galima paimiti, už likusius
mokesčius \$1000, jie kainavo \$8000,
tik 6 mėnesiai kaip pirkti. Geroj lie-
tuviškoj apie linkėj, štoras randasi di-
deliam naujam hotelij. Savininkas
1247 So. Cicero Ave., Cicero, Ill.

PARDAVIMUI grosernė. Gera vie-
ta, lietuvių ir slavų apgyventa. S.
Rumishok, 1621 S. Union Ave.

BUČERNĖ ant pardavimo. Geras
bižnis, renda pigi. Nepareiskit pro-
gos. Pardavimo priežastis patirsite
ant vietos. 4518 S. Wood St.

PARDAVIMUI ROAD HOUSE ir
1½ akro žemės, medinis namas 9
kambarių, Willow Springs ant Archer
Ave. Galui mainyti ant bungalov
arba 2 flaty namo.

PEEP INN,
Tel. Willow Springs 15
Mrs. Blinestroop

PARDAVIMUI krautių šapa. Biz-
nis išdirbtas per 4 metus. Turi buti
parduota iki 12 dienių rugpjūčio. 2917
So. Lowe Ave.

PARDAVIMUI rubų valymo ir pro-
sinimo įstaiga. Biznis išdirbtas per
eilę metų. Nauja Hoffman prosimo
mašina, trys siuvamos mašinos ir vi-
si kiti reikalingi fikturial. Turi buti
parduota tuojaus, nes savininkas eina
kitan bižnin. 338 E. 115th St.

PARDAVIMUI restoranams. Ge-
ra vieta, senas bižnis, netoli aukštes-
niosios mokyklos. 669 W. 14th St.

ROSELAND pardavimui štoras,
cigarų, kėndžių ir visokių smulkių
daiktų. Priežastis — važiuoju Lie-
tuvų. 114 E. 107th St.

PARSIDUODA delikatesen ir gro-
seris, taipgi ice cream, kėndžių ir ci-
garų, gera vieta del meat market.
Kampinis štoras, ilgas lysas. Renda
tikiai \$25.
Persitikirinkit
634 W. 57th St.

DIDELĖ progą tam, kuris nori pa-
daryti pinigų. Parduosiu arba mainysiu
pusę arba visą bekernės bižnį. Su
mažai pinigų galite įsigyti gerą bi-
znį. Pardavimo priežastis patyrsite
ant vietos.
1739 So. Halsted St. Box 953

PARDAVIMUI bučernė arba ma-
nysiu į lotą ar automobilij. 5026 So.
Ashland Ave.

Pardavimui garažas ir Chevrolet
mašinos ant 41 Highway, mieste. Ra-
kykit laislaika R. Franckiewicz, Carney,
Mich.

Real Estate For Sale

PIGIAI parduoti 8 kamb. residen-
ciją, labai dideli namas, geri dideli še-
myrai, Asbestos stogas, gelžiniai stu-
lupai ir beams, muros visur apink. 3
karų garažas, brukuota alėja. Pukioj
apie linkėj, arti katalikiškos bažnyčios,
mokyklos ir karų linijų. 5654 S. Maple-
wood Ave.

EKSTRA BARGENAS
Pardavimui lotas ant Western Ave.
prie 69 St. labai aukštos rūšies kom-
p. Parduosiu pigiai arba mainysiu
prie automobilias, garadžiaus ar kitą
bižnin. Kreipkitės: Subotoj po pietų
arba Nedėlioį visą dieną. 7002 South
Rockwell St., 2 lubos.

PARDAVIMUI 2 flaty namas 6-6
kamb. moderniškas. Karštu vandniu
šildomas. 2 boileriai. Bargenas. Tu-
ojaus galima užimti. 2 karų garažas.
Informacijai delei telefonuok Cicero
2133 R. arba pamatyk savininką 1811 S.
So. 61st Ave., Cicero, Agentų nereikia

Real Estate For Sale

SU mažu įmokėjimu galite
nupirkti naują 6 kambarių mu-
ro bungalov puikiai p